

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

**Навчально-науковий інститут
менеджменту, економіки та фінансів**

Кафедра менеджменту

Тонкіх Василь Вікторович

Кваліфікаційна робота

на тему: **« Інформаційне забезпечення функціонування
організації» (на прикладі ТДВ «ТЕРЕЗИНЕ»)**

ГрупаТУбц-8-20-Б₁УБ(4,6здс)

Спеціальність: 073 Менеджмент

Спеціалізація: Економіка та управління бізнесом

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

*Дипломна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів, текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело*

Науковий керівник

Кандидат

економічних наук, доцент

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

В.В. Тонкіх

(прізвище та ініціали)

Допущено до захисту в ЕК

Завідувач кафедри

Д.є.н., професор

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Н.В. Хомяк

(прізвище та ініціали)

(підпис)

І.І. Каліна

(прізвище та ініціали)

Київ 2025 р.

АНОТАЦІЯ

Тонкіх В. В. «Інформаційне забезпечення функціонування організації (на прикладі ТДВ «ТЕРЕЗИНЕ»)» — Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеню «Бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» у галузі знань 07 – Управління та адміністрування. — ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом» Навчально-науковий інститут менеджменту, економіки та фінансів.

У кваліфікаційній (бакалаврській) роботі досліджено сутність, мету, завдання інформаційного забезпечення організації, особливості та складові інформаційно-комунікаційного процесу в діяльності суб'єкта господарювання, сучасні інформаційно-комунікаційні мережі та канали в організації.

Проведений аналіз організаційної діяльності ТДВ «Терезине»: вивчені його місія, мета, завдання, види економічної діяльності; проведено дослідження інформації про структуру внутрішнього середовища підприємства, організацію його інформаційно-комунікаційної мережі, стан та динаміку чинників внутрішнього і зовнішнього середовища діяльності.

Визначені проблеми інформаційної безпеки забезпечення менеджменту та інформаційного забезпечення прийняття обґрунтованих управлінських рішень, запропоновані шляхи покращення інформаційного забезпечення функціонування організації.

Ключові слова: інформація, інформаційні ресурси, інформаційні технології, інформаційне забезпечення, інформаційна безпека, комунікації, електронні комунікації, інформаційно-комунікаційний процес, інформаційні канали, інформаційні мережі, управлінські рішення.

ANNOTATION

Tonkih V. IN. "Information support for the functioning of the organization (on the example of TDV "TEREZINE")" — Qualification work on manuscript rights

Qualification work for obtaining an educational degree «Bachelor» in the specialty 073 «Management» in the field of knowledge 07 — Management and administration. — PrJSC "Interregional Academy of Personnel Management" Educational and Scientific Institute of Management, Economics and Finance.

The qualification (bachelor's) thesis examines the essence, purpose, tasks of the organization's information support, features and components of the information and communication process in the business entity, modern information and communication networks and channels in the organization.

An analysis of the organizational activity of the "Terezine" TDV was carried out: its mission, purpose, tasks, types of economic activity were studied; the study of information about the structure of the internal environment of the enterprise, the organization of its information and communication network, the state and dynamics of the factors of the internal and external environment of activity.

Problems of information security of management support and information support of making informed management decisions are identified, ways of improving information support of the organization's functioning are proposed.

Keywords: information, information resources, information technologies, information support, information security, communications, electronic communications, information and communication process, information channels, information networks, management solutions.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	10
1.1 Сутність, мета, завдання інформаційного забезпечення організації.....	10
1.2 Особливості та складові інформаційно-комунікаційного процесу в діяльності суб'єкта господарювання.....	21
1.3 Сучасні інформаційно-комунікаційні мережі та канали в організації.....	28
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТДВ «ТЕРЕЗИНЕ».....	36
2.1 Організаційна характеристика підприємства.....	36
2.2 Інформація про структуру внутрішнього середовища організації, організацію інформаційно-комунікаційної мережі.....	42
2.3 Аналіз чинників внутрішнього середовища підприємства.....	49
2.4 Маркетингова інформація в забезпеченні управління функціонуванням організації.....	66
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТДВ «ТЕРЕЗИНЕ».....	75
3.1 Інформаційне забезпечення у системі управління фінансово- економічною безпекою організації.....	75
3.2 Удосконалення інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень в організації.....	79
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	84
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	90
ДОДАТКИ.....	100

ВСТУП

Актуальність теми. На сучасному етапі розвитку людства, володіння інформацією є одним з головних чинників контролю над вирішенням будь-яких проблем, які виникають у світовій спільноті.

Інформація стала чинником, здатним призвести до великомасштабних аварій, військових конфліктів і поразки в них, дезорганізувати державне управління, фінансову систему, роботу наукових центрів тощо [70].

В сучасному суспільстві інформація пронизує всі сфери його життя: економічну, політичну, соціально- культурну тощо. В умовах інформаційного суспільства головним шляхом удосконалення управління діяльності організацією є формування ефективної системи інформаційного забезпечення.

В ринкових умовах господарювання інформація набуває вирішального значення при обґрунтуванні прийняття управлінських рішень менеджерами різних рівнів управління організацією. Швидке та своєчасне отримання інформації про кон'юнктуру ринку впливає на ефективність діяльності суб'єкта господарювання.

Інформаційну складову управлінської діяльності становить збирання, зберігання, систематизація, аналіз та передача інформації.

Інформація, яка потрапляє до управлінців є різноманітною за обсягом, змістом та динамікою.

Оскільки розвиток світових економічних відносин характеризується складністю, інформаційна функція підприємства відображає глобальні та мінливі бізнес-процеси. Складність інформації потребує спеціального програмного забезпечення для її обробки, яке сприятиме досягненню поставлених цілей організації.

Інформаційне забезпечення, що базується на широкому застосуванні нових інформаційних технологій, засобів комп'ютерної та комунікаційної техніки, дає змогу підвищувати ефективність роботи підприємств і організацій у декілька разів,

оптимізовувати за заданими критеріями використання ресурсів, скорочувати документообіг з переходом до електронних технологій управління [50].

Роль інформації як окремого ресурсу в управлінні підприємством полягає не тільки в інформаційній підтримці діяльності роботи підприємства, але і в застосуванні нових можливостей управління його функціонуванням. У зв'язку з цим, все більше виникає необхідність у дослідженні якості наповнення, завдань інформаційного забезпечення управління підприємством, а також адаптації його особливостей до сучасних [44].

Інформаційне забезпечення управління можна розглядати з економічної, організаційної, технологічної та технічної точок зору, а також як систему ресурсного забезпечення, як специфічний вид професійної діяльності, як складову системи та процесу управління [89].

В теперішніх умовах господарювання актуальною є проблема визначення сутності інформаційного забезпечення діяльності організації повною та якісною інформацією.

Дослідженням інформаційного забезпечення діяльності організації присвячені праці таких науковців як Л. Балабанова [3], В. Бебик [6], С. Гаркавенко [13], С. Кульчицький [36], Т. Макаровська [40], О. Матвієнко [42], Ю. Пеняк [71], О. Сердюк [76], В. Сладкевич [79], Л. Федулова [86], Ф. Хміль [89], З. Шершньова [92], Т. Шутько [93], Г. Щокін [94] та інші вчені.

Дослідники висвітлюють теоретичні та практичні сторони визначення інформаційного середовища, механізми інтерпретації інформації, що дозволяють менеджерам отримати необхідні дані. Відзначаючи вагомість проведених досліджень, зауважимо, що опубліковані роботи охоплюють лише певне коло проблем інформаційного забезпечення управління підприємством.

Проте дослідження особливостей сучасної практики застосування інформації в управлінні в організаціях потребує більшої уваги.

У вітчизняних організаціях виникає потреба у використанні сучасних технологій обробки інформації, оскільки вони впливають на зростання конкурентоспроможності підприємств на ринку.

Метою кваліфікаційної (бакалаврської) роботи є оцінка та аналіз формування інформаційного забезпечення функціонування організації, щоб зрозуміти проблеми та запропонувати шляхи вдосконалення даного процесу.

Для досягнення поставленої мети у кваліфікаційній (бакалаврській) роботі вирішуються наступні **завдання**:

- досліджується сутність, мета, завдання інформаційного забезпечення діяльності організації;
- вивчаються особливості та складові інформаційно-комунікаційного процесу в діяльності підприємства;
- аналізуються сучасні інформаційні канали та мережі в організації;
- досліджується господарсько-фінансова діяльність ТДВ «Терезине» за 2021-2023рр., його мета, завдання, напрями господарської діяльності, показники доходів, собівартості, прибутку;
- оцінюється аналітична, маркетингова інформація діяльності підприємства;
- визначаються проблеми формування інформаційної підсистеми менеджменту організації;
- здійснюється пошук шляхів вдосконалення інформаційного забезпечення діяльності ТДВ «Терезине».

Об’єктом дослідження в даній кваліфікаційній (бакалаврській) роботі виступає інформаційна система діяльності ТДВ «Терезине».

Предметом дослідження кваліфікаційної (бакалаврської) роботи є теоретичні та практичні основи формування інформаційного забезпечення діяльності ТДВ «Терезине».

Під час дослідження підходів до формування інформаційної системи управління діяльністю організації застосовувалися загальнонаукові та специфічні методи: системний підхід, спостереження, синтез, методи індукції та дедукції – для розкриття сутності інформації, її видів, інформаційного забезпечення, його мети, завдань, середовища формування інформації; економіко-статистичні методи (групування, порівняння, відносні величини, величини структури) – для аналізу стану економічних показників діяльності підприємства, його системи управління, інформаційного забезпечення; економічний аналіз, синтез, порівняння – для обґрунтування рекомендацій щодо удосконалення формування системи інформаційного забезпечення діяльності організації; графічний, табличний методи – для наочності результатів дослідження.

Інформаційною базою дослідження в кваліфікаційній (бакалаврській) роботі стали праці зарубіжних та вітчизняних вчених, які вивчали особливості формування інформаційного забезпечення діяльності організації, проблеми впровадження сучасних інформаційних технологій, програмного забезпечення інформаційного менеджменту, монографії, наукові статті по темі дослідження, практичні матеріали товариства з додатковою відповідальністю «Терезине».

Наукова новизна одержаних результатів. Наукова новизна полягає в формуванні теоретико-методичних положень та практичних рекомендацій щодо формування інформаційного забезпечення діяльності організації.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці рекомендацій щодо формування інформаційного забезпечення діяльності товариства з додатковою відповідальністю «Терезине».

Кваліфікаційна (бакалаврська) робота складається із вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи становить 99 сторінок. Робота містить 18 таблиць, 24 рисунки, 7 додатків. Список використаних джерел налічує 95 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

1.1. Сутність, мета, завдання інформаційного забезпечення організації

Організація як суб'єкт господарювання на ринку не може здійснювати свою господарську діяльність без інформації про стан внутрішнього та зовнішнього середовища [7].

Дослідник В. Фурацев вважає, що «серед числених енциклопедичних, нормативно-правових визначень поняття «інформація» ... невідоме загальне тлумачення цього поняття. Більш того, часто-густо лунають думки, що таке визначення неможливо надати, а також що поняття «інформація» необхідно розглядати на одному рівні з поняттями «матерія», «енергія»» [88].

Такої ж думки дотримується науковиця Г. Камаралі, яка вважає, що поняття «інформація» стоїть в одному ряду із такими категоріями як буття, матерія, енергія [28].

Фундатором теорії інформації є провідний американський вчений у сфері інформатики Клод Елвуд Шеннон, який першим застосував системний науковий підхід для інформаційної ідеї, став засновником класичної теорії інформації та формулювання проблем подальшого розвитку теорії інформації та новітніх інформаційних технологій у прикладних застосуваннях, оглядового опису методів та алгоритмів, що передують процесу розроблення та експлуатації систем автоматизованого проектування реальних об'єктів, моніторингу навколишнього середовища та прийняття рішень щодо його захисту та розвитку [23].

Термін «інформація» походить від латинського «informatio», що означає «роз'яснення, виклад» [45].

Сутність інформації, її види, значення для забезпечення успіху управлінської діяльності досліджувалися багатьма науковцями. Визначення самої категорії «інформація» не особливо відрізняється в тлумаченні різних дослідників (табл. 1.1).

Таблиця 1.1.

Тлумачення економічної категорії «інформація» дослідниками

Науковець	Трактування терміну «інформація»
Ю. Бондар [95]	Інформація – документовані або публічно виголошені відомості про події та явища в суспільстві, державі, довкіллі, які людина сприймає безпосередньо або з допомогою спеціальних пристроїв, зокрема через засоби масової інформації (комунікації)
В. Бусел [8]	1. Те саме, що інформування. 2. Відомості про які-небудь події, чийсь діяльність і т. ін.; повідомлення про щось. 3. Коротка стаття, допис у газеті, що містить фактичні дані. 4. Відомості в будь-якій формі та вигляді, на будь-яких носіях (у тому числі листування, книги, помітки, ілюстрації (карти, діаграми, малюнки, схеми тощо), фотографії, голограми, кіно-, відеофільми, мікрофільми, звукові записи, бази даних комп'ютерних систем або повне чи часткове відтворення їх елементів), пояснення осіб та будь-які інші публічно оголошені чи документовані відомості.
С. Васильєв [10]	1) відомості, дані, значення економічних показників, які є об'єктами зберігання, обробки й передачі, що використовуються в процесі аналізу і прийняття економічних рішень; 2) один із видів ресурсів, що використовується в економічних процесах та отримання якого вимагає витрат часу та інших видів ресурсів.
О. Гірняк, П. Лазановський [15]	Інформація – це сукупність повідомлень, які відображають конкретний бік явища, події, виробничо-господарську діяльність.
О. Кузьмін, О. Мельник [35]	Інформація – сукупність повідомлень, які відображають конкретний аспект явища, події виробничо-господарської діяльності.
С. Кульчицький [36]	Інформація – це зміст повідомлення про сукупність явищ і подій, що представляють інтереси для зацікавлених осіб та організацій, підлягають реєстрації та обробці.
Г. Осовська [49]	Інформація – це сукупність різних повідомлень про зміни, які проходять в системі й навколишньому її середовищі.
М. Пушкар, Р. Пушкар [71]	Інформація – це пояснення, викладення, повідомлення.
В. Фурашев [88]	Інформація – це те, що сприймається хоча б одним з органів чуття живої істоти та викликає її відповідне реагування, а також штучною системою, яка спроможна саморозвиватися (самонавчатися).

Джерело: Розроблено автором

Сутність терміну «інформація» розкривається також в нормативно-правових актах, які регулюють життя суспільства. Так в Законі України «Про інформацію» зазначено, що «інформація – будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді» [64].

Таким чином, з проведеного дослідження сутності поняття «інформація» можемо зробити висновок, що це дані, відомості у будь-якій формі, значення показників, різноманітні повідомлення про явища, події, діяльність, що представляють інтереси для зацікавлених осіб та сприймаються органами чуття живої істоти та викликають її реагування, а також штучною системою, яка спроможна саморозвиватися (самонавчатися).

До визначення природи інформації в теорії управління сформувалося два підходи: атрибутивний і функціональний (рис.1.1).

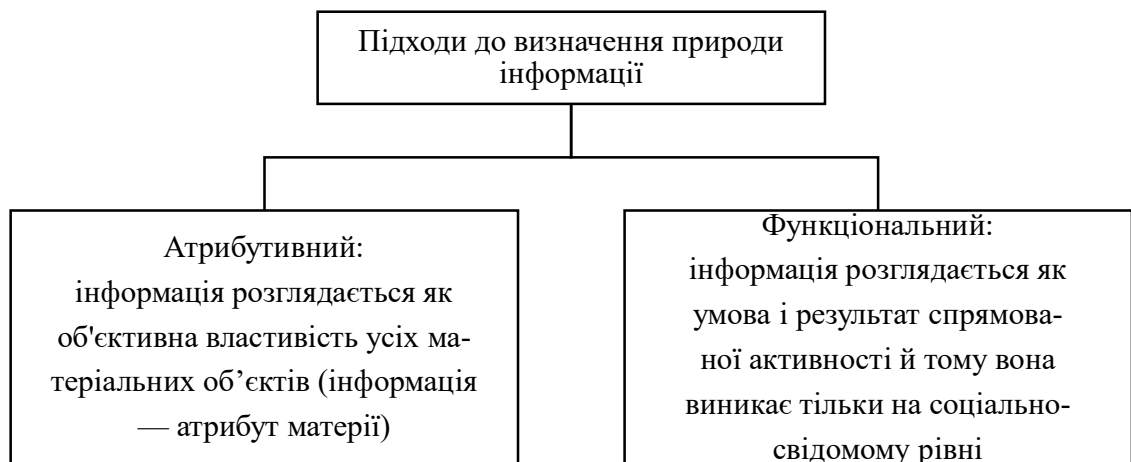

Рис. 1.1. Підходи до визначення природи інформації [41].

Інформація становить основу інформаційного забезпечення діяльності організації та взаємодіє з ним у процесі збору, систематизації, обробки, передачі та використання інформації, що впливає на результативність управлінських рішень та досягнення поставлених цілей організації та вирішення визначених завдань.

В теорії управління сформувалися різні погляди на сутність поняття «інформаційне забезпечення» (табл. 1.2)

Таблиця 1.2.

Підходи науковців щодо визначення сутності поняття
«інформаційне забезпечення»

Науковець, джерело	Трактування сутності «інформаційне забезпечення»
О. Адлер [1]	Інформаційне забезпечення – це інформація необхідна для управління економічними процесами та створення відповідних умов пошуку, отримання, збереження, накопичення, передавання, обробки інформації, організації банків даних.
Л. Веретін [11]	Інформаційне забезпечення управління – це сукупність реалізованих рішень щодо обсягів інформації, її якісного та кількісного складу, розміщення і форм організації.
В. Вороніна [12]	Облікова функція управління підприємством формує його інформаційне забезпечення.
М. Денисенко [21]	Інформаційне забезпечення – це сукупність даних, організація їх введення, обробка, збереження та накопичення, пошук, а також поширення в межах компетенції зацікавленим особам в зручному для них вигляді.
О. Матвієнко [42]	Інформаційне забезпечення є базою, на якій ґрунтується управлінська діяльність.
А. Правдюк [56]	Інформаційне забезпечення – сукупність засобів, методів і способів, інформаційних ресурсів та потоків.

Джерело: Розроблено автором

Отже, інформаційне забезпечення являє собою накопичення та групування отриманих даних, які матимуть позитивний вплив на діяльність конкретного підприємства.

Метою інформаційного забезпечення управління є своєчасне надання необхідної і достатньої інформації для прийняття управлінських рішень, що забезпечують ефективну діяльність як підприємства в цілому, так і його структурних підрозділів [11].

Мета інформаційного забезпечення будь-якого підприємства полягає у тому, щоб на основі сукупності зібраних вихідних даних отримати оброблену, агреговану інформацію, на основі якої здійснюється прийняття оптимальних управлінських рішень [44].

Для досягнення даної мети необхідно розв'язати ряд визначених задач, до яких належить: збір первинної інформації, її зберігання, розподіл між конкретними виконавцями та відділами, підготовка до обробки та обробка, структуризація, передача управлінському органу обробленої інформації, аналіз тощо [43, 47, 87].

На нашу думку, в результаті реалізації мети інформаційного забезпечення діяльності організації підвищується ефективність її функціонування.

За інформаційне забезпечення організації відповідає інформаційний менеджмент як підсистема системи менеджменту організації.

Інформаційний менеджмент – це інноваційна діяльність, орієнтована на постійний пошук нових, більш ефективних способів організації інформаційної діяльності, на створення матеріальних і соціальних передумов для ефективного доступу до інформації і забезпечення інформаційно-комунікаційних процесів, на активізацію і розвиток наявних інформаційних ресурсів і форм їх раціонального використання [42].

Інформаційне забезпечення діяльності організації здійснюється шляхом формування інформаційної системи, яка, на думку дослідника Л. Лопатенка, представляє собою збирання, зберігання, оброблення, перетворення, передання та оновлення інформації за допомогою сучасної комп'ютерної та іншої техніки для постійного використання інформації в процесі управління [95].

Більшість науковців вважають, що інформаційне забезпечення трактується як сукупність засобів, методів і способів, інформаційних ресурсів та потоків [44, 48, 50].

Дослідник Денисенко В. М. схиляється до думки, що інформаційне забезпечення діяльності організації формують чотири основні елементи:

інформаційні ресурси, інформаційні технології, технічні засоби та програмне забезпечення (рис. 1.2).

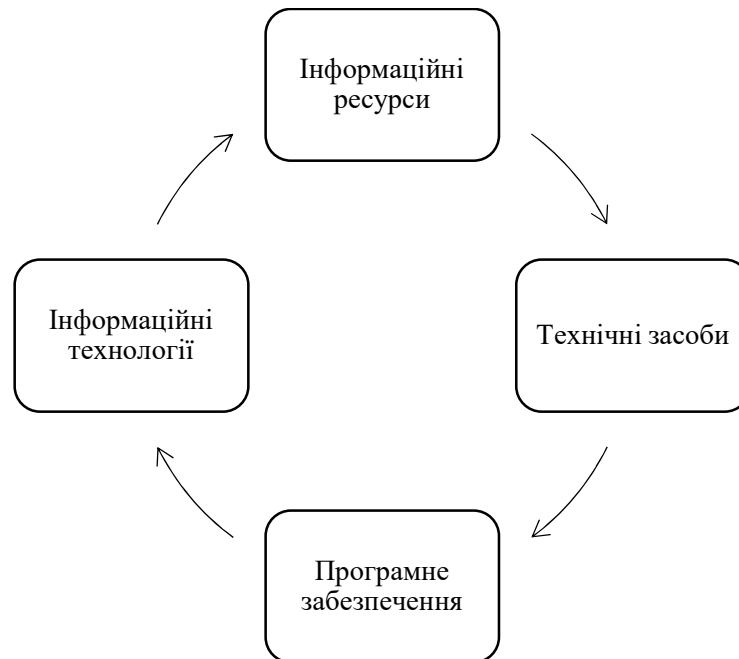

Рис. 1.2. Елементи системи інформаційного забезпечення діяльності організації

Джерело: Розроблено автором [21]

Інформаційні ресурси – це систематизовані зібрання документів, їх масивів в інформаційних системах (бібліотеках, архівах, банках даних, депозитаріях, музеях тощо), зафіксованих на паперових чи інших носіях інформації і призначені для забезпечення інформаційних потреб користувачів інформації у визначеній сфері діяльності [19, 52, 85]. Інформаційні ресурси організовують таким чином, щоб оперативно отримувати достовірну інформацію задля багатоцільового використання в суспільному виробництві й управлінні, ефективного задоволення інформаційних потреб [3, 85].

Відповідно до статті 94 Цивільного Кодексу України, інформаційні ресурси, що є власністю організацій, включаються до складу їх майна [90]. Особисті

немайнові права юридичної особи захищаються відповідно до глави 3 Цивільного Кодексу [90].

Для обробки великих масивів інформації організації використовують інформаційні технології, які на думку дослідниці Л. Кочубей, «перетворилися на життєво важливий стимул розвитку не тільки світової економіки, а й інших сфер людської діяльності» [33].

Інформаційна технологія – це ефективний інструмент удосконалення управління підприємством, особливо в таких областях управлінської діяльності, як стратегічне управління, управління якістю продукції та послуг, маркетинг, діловодство, управління персоналом [6, 70].

Основна мета інформаційних технологій – забезпечувати ефективніше використання інформаційних ресурсів [2, 9]:

- при розробці стратегічних планів розвитку організацій;
- в процесі вивчення впливу інвестиційно-інноваційної діяльності;
- для забезпечення конкурентоспроможності підрозділів підприємства на основі врахування думки клієнтів, стану конкурентів;
- для здійснення підтримки прийняття управлінських рішень.

Інформаційні технології – це система методів і способів збирання, передання, накопичення, опрацювання, зберігання, подання і використання інформації [94].

Технічні засоби – це обладнання для обробки інформації, яке ділиться на дві великі групи: основні та допоміжні засоби обробки.

Допоміжні засоби – це обладнання, що забезпечує працездатність основних засобів, а також обладнання, що полегшує і робить управлінську працю комфортнішою. До допоміжних засобів обробки інформації належать засоби оргтехніки та ремонтно-профілактичні засоби. Оргтехніка представлена досить широкою номенклатурою засобів, від канцелярських товарів, до засобів доставлення, розмноження, зберігання, пошуку і знищення основних даних, засобів

адміністративно виробничої зв'язку і так далі, що робить роботу управління зручною і комфортною.

Основні засоби – це знаряддя праці з автоматизованої обробки інформації. Для управління тими чи іншими процесами необхідна управлінська інформація, що характеризує стан і параметри технологічних процесів, кількісні, вартісні і трудові показники виробництва, постачання, збуту, фінансової діяльності тощо (рис.1.3).

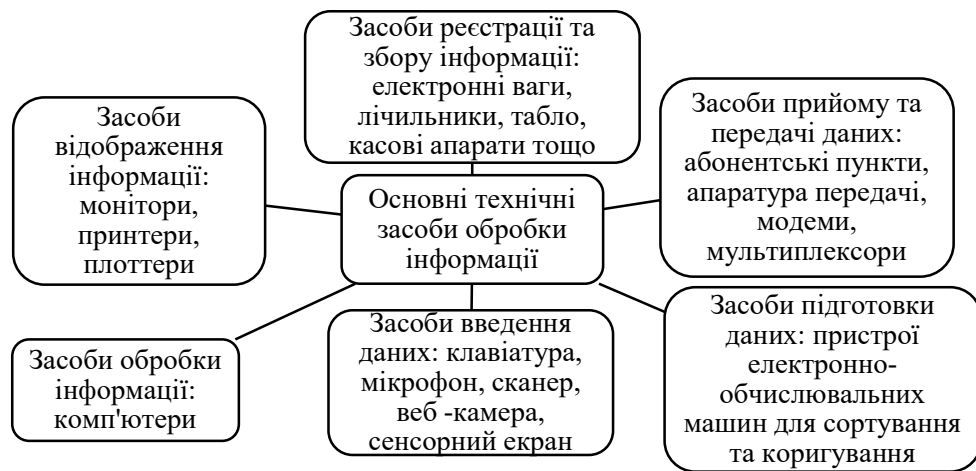

Рис. 1.3. Основні технічні засоби обробки інформації

Джерело: узагальнено автором [41,94].

Таким чином, технічні засоби дають можливість швидко та якісно обробити інформацію необхідну для прийняття управлінських рішень.

Програмне забезпечення – це набір інструкцій, які підказують апаратному забезпеченню, що робити. Програмне забезпечення створюється за допомогою процесу програмування.

Постійне зростання обсягів інформації про взаємодії підприємств в умовах ринкового середовища вимагає вдосконалення інформаційних технологій. Інформаційне забезпечення функціонування організації – це, насамперед,

динамічний процес, за допомогою якого інформація циркулює в системі управління.

Інформацію, яка необхідна для забезпечення функціонування організації класифікують за такими ознаками: за повнотою охоплення явища, за періодом дії, за змістом, за рівнем достовірності, тощо (рис. 1.4).

Класифікація інформації	За повнотою охоплення явищ	повна; часткова; надлишкова.
	За періодом дії	разова; періодична; довгострокова; постійна.
	За змістом	адміністративна; фінансова; бухгалтерська; довідкова; конструкторська; технологічна.
	За достовірністю	достовірна; недостовірна.
	За формою подання	цифрова; буквенна; кодована.
	За порядком виникнення	первинна; похідна.
	За характером носіїв інформації	документована; недовкументована.
	За призначенням	директивна; звітна; довідково-нормативна.
	За напрямом руху	вхідна; вихідна.

Рис. 1.4. Класифікація інформації

Джерело: Розроблено автором [16].

Всі види інформації мають відповідати таким вимогам [22, 34]:

- точність – забезпечує її однозначне сприйняття всіма користувачами;
- вірогідність – вірогідна оцінка безпомилковості інформації залежить від використовуваних інформаційних технологій і досягається шляхом одержання інформації з різних джерел;
- актуальність – новизна інформації, пов’язана з періодичністю одержання інформації;

- оперативність – відображає старіння інформації із часом і втрату її актуальності;
- своєчасність – інформація повинна надходити вчасно з урахуванням оптимальних термінів прийняття рішення;
- змістовність – повнота інформації, від якої залежить імовірність того, чи буде прийняте оптимальне рішення, що не спричинить негативних наслідків;
- доступність сприйняття – наочне відображення інформації (у вигляді таблиць, графіків, схем);
- стислість викладення.

Для того, щоб приймати обґрунтовані управлінські рішення найважливішою є така інформація [14, 86]:

- про умови кредитування;
- про постачальників;
- про господарське законодавство;
- про пошук потрібних працівників і спеціалістів;
- про ринки збуту тощо.

Основними джерелами необхідної інформації для організації є:

- договори з постачальниками, покупцями тощо;
- первинні документи: рахунки, накладні, акти;
- звітність підприємства: оперативна, статистична, фінансова;
- засоби масової інформації;
- спеціалізовані інформаційні видання;
- особисті зв'язки із іншими керівниками;
- офіційна інформація органів влади, податкових органів;
- послуги інформаційних центрів, консалтингових фірм;
- послуги фондів, асоціацій підприємств;
- послуги банків, кредитних установ;
- обстеження ринку;

- реклама;
- виставки, ярмарки тощо.

Таким чином, проведені дослідження показали, що інформація є головним елементом інформаційного забезпечення функціонування організації. Процес управління та його елементи є системою збору, передачі, обробки та зберігання інформації.

Ефективне використання інформації в процесі інформаційного забезпечення функціонування організації, можливе лише за умов дотримання трьох форм адекватності: синтаксичності, семантичності та прагматичності (рис.1.5).

Форми адекватності інформації	Синтаксична	відображає формально-структурні характеристики інформації і не торкається її змісту; враховуються тип носія, спосіб подання інформації, швидкість передачі й обробки, розміри кодів, надійність і точність перетворення цих кодів тощо.
	Семантична	визначає ступінь відповідності образу об'єкта самому об'єкту; служить для формування понять і уявлень, виявлення змісту інформації та її узагальнення.
	Прагматична	відображає відношення між інформацією та її споживачем; пов'язана з практичним використанням інформації.

Рис.1.5. Форми адекватності інформації

Джерело: Розроблено автором [1, 33]

Отже, ефективність управлінських рішень прямо залежить від організації інформаційного забезпечення діяльності підприємства та здатності і можливостей управлінця вчасно зібрати, проаналізувати та застосувати інформацію.

Завдяки інформації знижуються ризики функціонування організації та можливостей досягнення поставленої мети.

Сучасні суб'єкти господарювання переповнені потоками інформації, які потребують швидкої та якісної обробки.

1.2. Особливості та складові інформаційно-комунікаційного процесу в діяльності суб'єкта господарювання

Для ефективного інформаційного забезпечення функціонування організації необхідним є налагодження інформаційно-комунікаційного процесу, основу якого формують два складових елементи: інформація та комунікація.

Термін «комунікація» походить від латинського *communis* – «роблю спільним, зв'язую, спілкуюсь» [79, с.319].

В понятійно-термінологічному словнику з менеджменту, сутність комунікацій визначають як [95, с. 214]:

- 1) процес двостороннього обміну ідеями та інформацією, який забезпечує взаємне розуміння;
- 2) спілкування, передання інформації в процесі діяльності.

Комунікація в організації відіграє важливу роль, тому що з її допомогою інформація передається між структурними підрозділами, що дає можливість узгодити їхні дії в процесі вирішення завдань та усунути проблеми, які виникають в процесі функціонування суб'єкта господарювання [29, 95].

Дослідники комунікацій в теорії менеджменту визначили сутність поняття «комунікація» (табл. 1.3).

Таблиця 1.3.

Визначення поняття «комунікація» науковцями

Автор, джерело	Визначення поняття «комунікація»
О. Гірняк, П. Лозановський [15]	Комунікація – це обмін інформацією, між двома й більшою кількістю людей...основним матеріалом комунікацій є інформація»
Й. Завадський [22]	Комунікація – процес передачі повідомлення, що включає, як правило, шість елементів: джерело, повідомлення, канал комунікації, одержувач, а також процеси кодування і декодування

Продовження таблиці 1.3.	
В. Крамаренко [34]	Комунікації – це обмін інформацією, на основі якого керівник одержує інформацію, необхідну для прийняття ефективних рішень і доводить прийняті рішення до працівників організації.
В. Кузьменко [95]	Комунікації – обмін інформацією між двома і більше людьми (працівниками).
О. Кузьмін [35]	Комунікація – обмін інформацією, її змістом між двома і більше особами (працівниками).
А. Пилипенко [52]	Комунікації – це передача не просто інформації, а її значення, сенсу за допомогою символів.
М. Пушкар [71]	Комунікація – це обмін інформацією, на основі якої менеджер приймає рішення і доводить її до виконавців
О. Сердюк [76]	Комунікація є сполучним процесом у ході обміну сторонами інформацією, коли одна сторона повідомляє інформацію, а інша – сприймає її й використовує у своїй роботі
Л. Слюсарєва, О. Костіна [80]	Комунікація - процес обміну будь-якою інформацією між двома або більше індивідуумами, заснований на взаєморозумінні для подальшого обміну інформацією, забезпечення соціальної взаємодії та досягнення спільних цілей.

Джерело: Розроблено автором

На основі аналізу визначень поняття «комунікація» можемо зробити висновок, що комунікація – це обмін інформацією між двома і більше особами, які перебувають у внутрішньому чи зовнішньому середовищі організації та взаємодіють між собою для досягнення спільних цілей.

Дослідники Р. Гріфін, В. Яцура, М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедуорі визначають види ефективних комунікацій організації [18, 70]:

- між організацією і зовнішнім середовищем;
- між рівнями, підрозділами та працівниками організації;
- комунікація між менеджером-керівником та його робочою групою;
- неформальні комунікації.

Комунікація між організацією та зовнішнім середовищем здійснюється через рекламу, спонсорство, зв'язки з громадськістю, державне регулювання, статистичні та фінансові звіти тощо. Комунікації між рівнями, підрозділами та працівниками організації можуть здійснюватися [35, с. 230]:

- від вищих рівнів управління до нижчих: керівник інформує підлеглих про завдання, нові технології, пріоритети тощо;
- між різними підрозділами організації (відділами, цехами тощо);
- від нижчих рівнів до вищих (інформація про недоліки, порушення тощо);
- між менеджером (керівником) і його робочою групою.

Формальні комунікації є наслідком ієрархії влади в організації, відповідають прямому ланцюгу команд і є частиною комунікацій, необхідних для виконання певної роботи в організації. Неформальні комунікації виникають спонтанно [20, с.233].

Вертикальні комунікації формуються між різними рівнями управління, які пов'язані між собою на основі підпорядкування [76]. Горизонтальні комунікації здійснюються між працівниками, які виконують завдання на одному рівні ієрархії з метою прискорення та полегшення обміну інформацією [20]. Діагональні комунікації здійснюються між працівниками, які перебувають на різних рівнях ієрархії: між лінійними та штабними підрозділами, коли штабні служби дають розпорядження лінійним підрозділам [70].

Комунікації, які здійснюються в організації представлені на рисунку 1.6.

Рис. 1. 6. Види комунікацій в організації

Джерело: Розроблено автором

Отже, проведені дослідження підтверджують важливість інформації та комунікацій для досягнення цілей організації.

Підвищення ефективності функціонування організації можливе при належній організації інформаційно-комунікаційного процесу, який представляє собою взаємодію між різними суб'єктами комунікації щодо обміну інформацією.

Головною метою інформаційно-комунікаційного процесу є забезпечення розуміння інформації учасниками обміну.

Структура інформаційно-комунікаційного процесу складається із елементів (рис. 1.7).

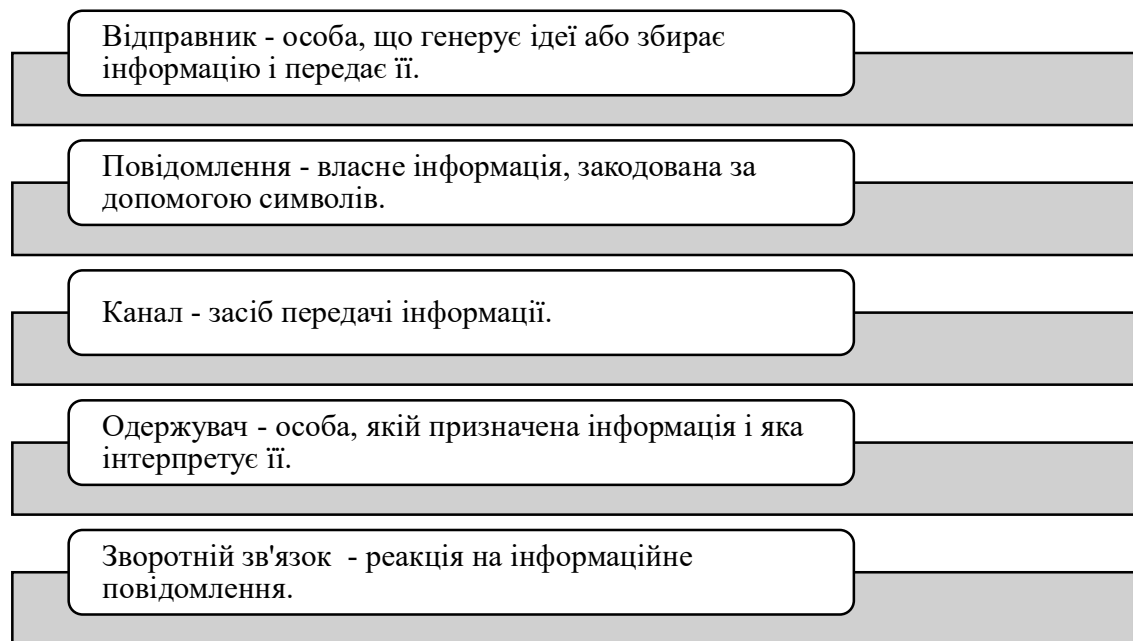

Рис. 1.7. Структурні елементи інформаційно-комунікаційного процесу
Джерело: розроблено автором [34, 41, 86].

Організація інформаційно-комунікаційного процесу здійснюється шляхом проходження певних етапів: виникнення (зародження) ідеї; кодування і вибір каналу; передача повідомлення; декодування (рис. 1.8).

На думку дослідників В. Сладкевича та А. Чернявського, особливістю комунікаційного процесу є те, що на кожному етапі «зміст повідомлення, що передається, може бути змінено, перекручено чи повністю втрачено» [79].

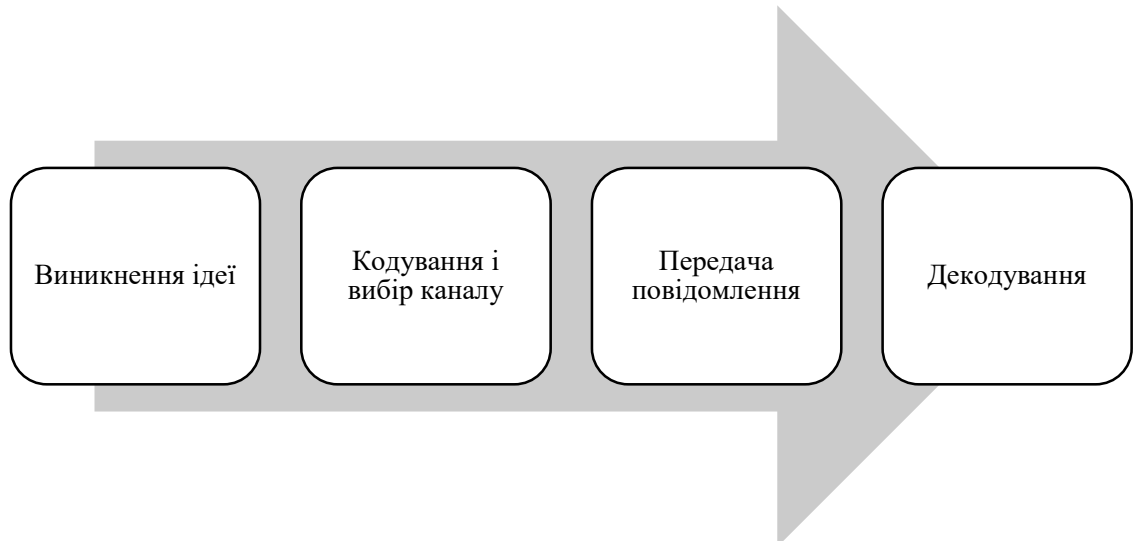

Рис. 1.8. Етапи комунікаційного процесу [79].

Виникнення ідеї – це початковий етап інформаційно-комунікаційного процесу, де відбувається формулювання ідеї, її обмірковування, визначення змісту повідомлення, оцінка його адекватності з врахуванням чинників середовища у якому відбувається діяльність організації.

Наступним етапом інформаційно-комунікаційного процесу є кодування ідеї, перетворення її у повідомлення та вибір каналу його передачі.

Кодування ідеї здійснюється за допомогою символів, які можуть бути словами, жестами, інтонацією тощо.

В теорії менеджменту сформульовані певні принципи точного кодування повідомлень, до яких належать [79, с.321- 322]: доречність; простота; організація; повторення; зосередження на головному.

Канали передачі підбираються залежно від виду кодування, яке було використано: мова, письмо, електронні засоби зв'язку, відеоконференція тощо. Для

ефективної передачі повідомлення можуть підбиратися один або декілька каналів, залежно від особливостей комунікацій [15, 79].

Канали передачі повідомлень бувають формальні (офіційні) і неформальні (неофіційні) [16].

На третьому етапі здійснюється сам процес передачі інформації через вибрані канали комунікацій. Відправник завжди повинен пересвідчуватися наскільки повідомлення зрозуміле отримувачу і чи воно йому надійшло [10].

Наступним етапом інформаційно-комунікаційного процесу є декодування інформації отримувачем, що передбачає переклад символів відправника в думці одержувача. Якщо реакції на повідомлення не потрібно, то на цьому етапі процес обміну інформацією завершується [94].

Інформаційно-комунікаційний процес можемо вважати ефективним, якщо розуміння сутності повідомлення відправником і отримувачем співпадають [4].

Уточнення суті повідомлення потребує реакції від отримувача, що здійснюється через зворотній зв'язок, який є реакцією на те, що було почуте, прочитане чи побачене [15]. Зворотній зв'язок може сприяти підвищенню ефективності обміну інформацією. Отримувач інформації в разі надсилання реакції відправнику, започатковує новий цикл інформаційно-комунікаційного процесу де він стає відправником повідомлення, а відправник попереднього повідомлення стає отримувачем [6].

Таким чином, при наявності зворотного зв'язку відправник і одержувач міняються комунікативними ролями.

На ефективність інформаційно-комунікаційного процесу впливає наявність шумів, які супроводжують процес передачі інформаційного повідомлення, можуть деформувати зміст повідомлення, спричиняють відхилення, помилки тощо [6, 79].

Наявність зворотного зв'язку допомагає усуненню шумів в інформаційно-комунікаційному процесі.

Управління інформаційно-комунікаційними процесами в організації передбачає [48]:

- пошук та визначення перешкод на шляху до ефективної комунікації;
- розробку і реалізацію способів усунення таких перешкод і підвищення ефективності комунікаційних процесів.

Менеджер, який задієний до управління інформаційно-комунікаційними процесами в організації має враховувати дію чинників, що перешкоджають здійсненню ефективної комунікації [32, 48]:

1. Фільтрація. Коли робітник говорить те, що бажає почути його керівник – він фільтрує інформацію. Фільтрація є наслідком: а) конфлікту між сферами компетенції; б) конфлікту інтересів і потреб відправника і одержувача повідомлення; в) висоти структури організації (чим вище рівень управління, тим більше умов для фільтрації); г) отриманого досвіду попередніх негативних комунікацій.

2. Вибіркове сприйняття. Отримувач краще сприймає ту інформацію, яка відповідає його потребам, мотивації, досвіду та іншим особистим характеристикам. Ступінь зацікавленості в отримуваній інформації визначається його очікуваннями, а, отже, і визначає характер декодування інформації.

3. Семантичні бар'єри. Однакові слова мають різне значення для різних людей.

4. Поганий зворотній зв'язок.

5. Культурні відмінності між відправником і одержувачем інформації.

6. Інформаційні перевантаження. Вони виникають внаслідок неможливості ефективно реагувати на всю інформацію, що отримується.

Отже, проведене дослідження доводить, що інформаційне забезпечення функціонування організації залежить від налагодження комунікацій як зовнішніх так і внутрішніх та організації інформаційно-комунікаційного процесу

1.3. Сучасні інформаційно-комунікаційні мережі та канали в організації

Кожна організація формує власну організаційну структуру управління у межах якої функціонують інформаційно-комунікаційні мережі, основою яких є інформаційний потік, який з'єднує окремі підрозділи, окремих посадових осіб.

Інформаційно-комунікаційні мережі в організації поділяються на [79]:

1. Первинні: «Зірка», «Шпора», «Коло».
2. Вторинні: «Тент», «Намет», «Будинок».

Первинна інформаційно-комунікаційна мережа «Зірка» базується на тому, що інформаційні потоки виходять із одного центру, який уособлює головний керівник організації, що здійснює контроль діяльності кількох підлеглих (рис. 1.9).

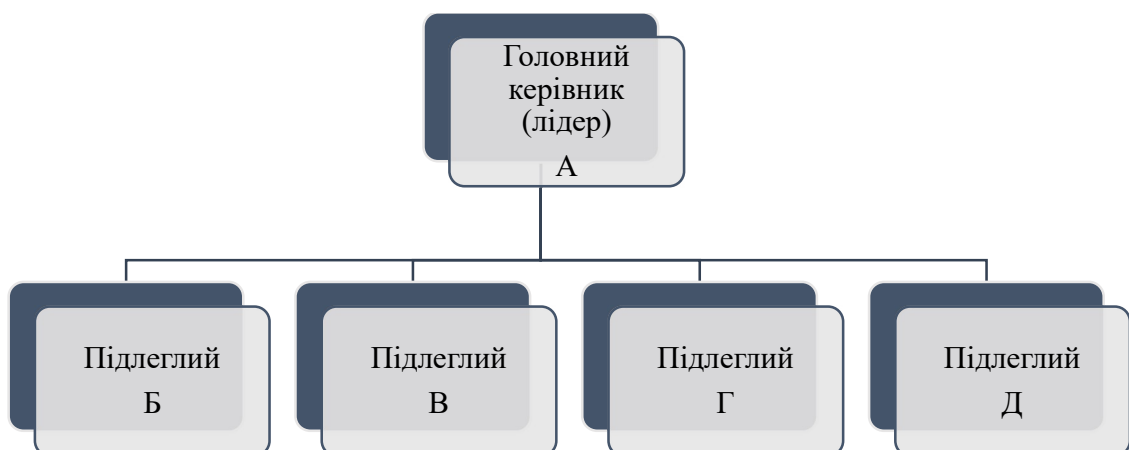

Рис.1.9. Інформаційно-комунікаційна мережа «Зірка»

Джерело: розроблено автором [79]

В інформаційно-комунікаційній мережі «Зірка» є визнаний лідер – головний керівник, який контролює потоки інформації у своїх інтересах. Якість праці в мережі «Зірка» визначається головним лідером і вона не може перевищувати якості праці лідера. Мережа «Зірка» ефективна у колективі не більше 10 співробітників.

Інформаційно-комунікаційна мережа «Шпора» базується на тому, що між головним керівником та підлеглими є працівник – посередник, який займає ключову позицію в організаційній структурі управління, відділяє номінального керівника від виконавців та контролює інформацію у своїх інтересах (рис. 1.10).

В інформаційно-комунікаційній мережі «Шпора» центральною ланкою є головний керівник, який вже не в змозі виробляти самостійно всі рішення і доводити їх до виконавців, тому з'являється працівник-посередник, що конкретизує команди та розподіляє інформацію між підлеглими-виконавцями, які є представниками середнього рівня управління, отримує фактичну необмежену владу та може нав'язувати свою волю першій особі.

На позицію працівника-посередника, керівник підбирає професіональних та відданих працівників. Ним може бути: перший заступник, помічник керівника, референт, офіссекретар.

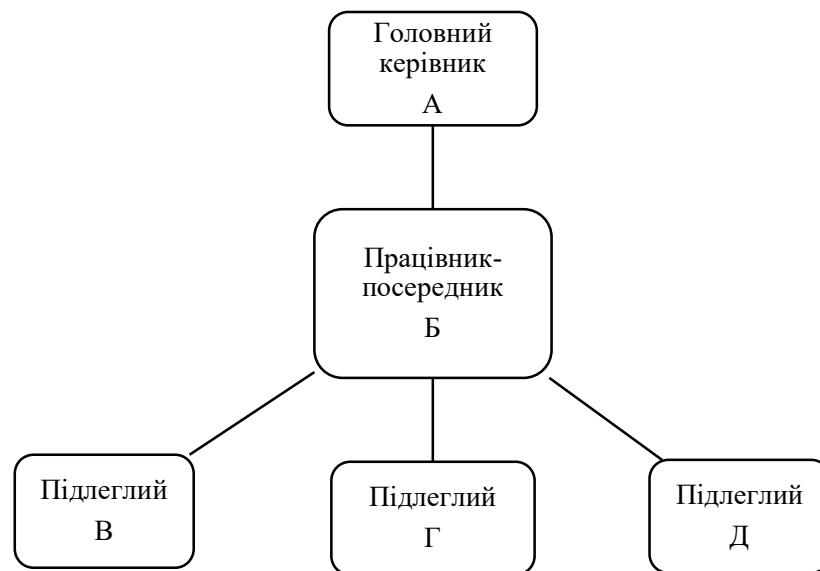

Рис. 1.10. Інформаційно-комунікаційна мережа «Шпора»

Джерело: розроблено автором [79]

В гнучких організаційних структурах управління, в невеличких організаціях може бути сформована інформаційно-комунікаційна мережа «Коло» (рис. 1.11). Така інформаційно-комунікаційна мережа може бути доцільною при роботі проблемно-цільових груп, на засіданнях комітетів, комісій і при проведенні проблемних нарад. Важливою особливістю мережі «Коло» є обмеження чи повна відсутність формального керівництва. Ця інформаційно-комунікаційна мережа можлива, якщо в організації сформований сприятливий моральний клімат; демократичність; розвиток творчого підходу до роботи; ефект синергії; обмежене фільтрування інформації.

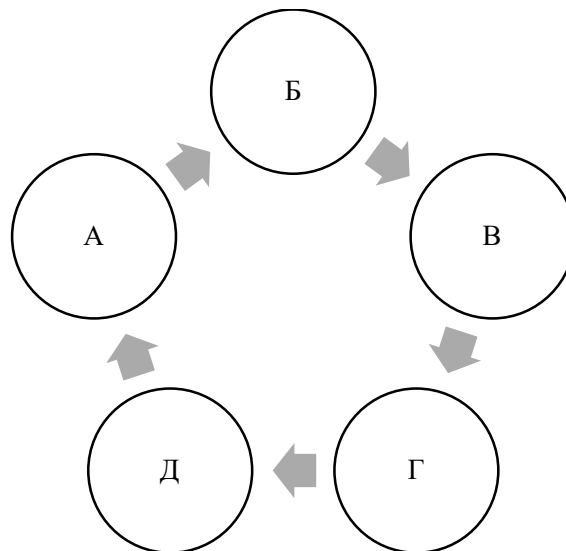

Рис. 1.11. Інформаційно-комунікаційна мережа «Коло»

Джерело: розроблено автором [79]

Вторинна інформаційно-комунікаційна мережа «Тент» характеризується тим, що інформаційні потоки йдуть до однієї людини- головного керівника, яка обробляє інформацію та здійснює процес управління. Інформаційно-комунікаційна мережа «Тент» характеризується міцністю та стійкістю, високим рівнем централізації управління. Уся інформація проходить через керівника.

Інформаційно-комунікаційна мережа «Тент» створюється в тому випадку, коли напрями діяльності організації між собою не пов'язані (рис. 1.12).

Рис. 1.12. Інформаційно-комунікаційна мережа «Тент»

Джерело: розроблено автором [79]

Інформаційно-комунікаційна мережа «Намет», може створюватися в організації з демократичним стилем управління, який базується на децентралізації (рис. 1.13).

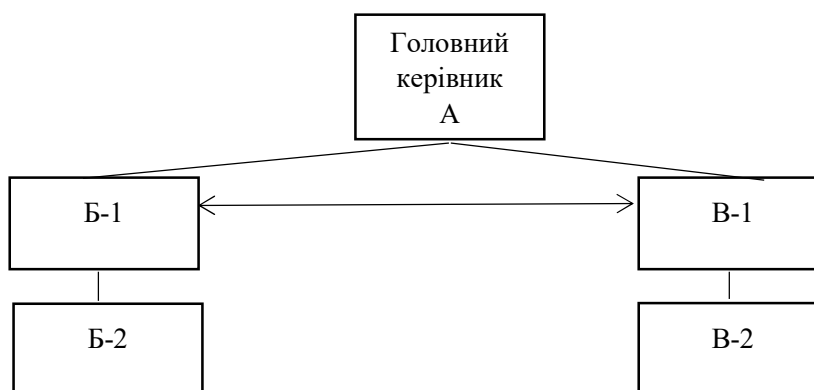

Рис.1.13. Інформаційно-комунікаційна мережа «Намет»

Джерело: розроблено автором [79]

В інформаційно-комунікаційній мережі «Намет» головний керівник делегує право прийняття управлінських рішень по деяких проблемах підлеглих Б-1 та В-1 – вони можуть бути заступниками за окремими напрямками діяльності. Керівник формуючи таку інформаційно-комунікаційну мережу вважає, що окремі проблеми ефективніше можуть вирішити підлеглі Б-1 та В-1 без узгодження з головним керівником. Ця інформаційно-комунікаційна мережа може послаблювати владу керівника.

Інформаційно-комунікаційна мережа «Будинок» характеризується тим, що посадові особи готові обмінюватися інформацією по вертикалі та по горизонталі, що сприяє більш швидкому вирішенню проблем, які виникають в організації (рис. 1.14).

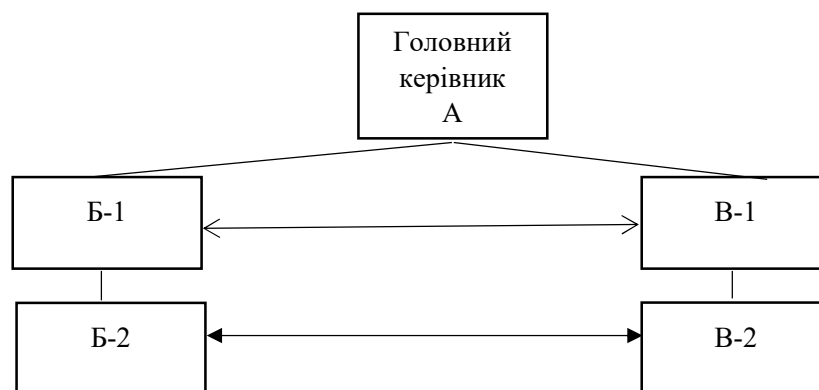

Рис.1.14. Інформаційно-комунікаційна мережа «Будинок»

Джерело: розроблено автором [79].

Формування інформаційно-комунікаційної мережі «Будинок» негативно впливає на стабільність положення керівника, виникає необхідність посилення контролю за роботою підлеглих.

Таким чином, проведені дослідження показують, що інформаційно-комунікаційні мережі – це сукупність суб’єктів (осіб), які постійно взаємодіють між собою через створені та функціонуючі інформаційні канали.

При створенні інформаційно- комунікаційних мереж організація керується визначеними стратегіями та цілями [38]. Завданням інформаційно-комунікаційних мереж організацій є забезпечення швидкого обміну інформацією між структурними частинами з метою прийняття ефективних управлінських рішень [37]

Для того, щоб інформаційно-комунікаційна мережа виконувала свої цілі необхідно обрати інформаційні канали завданням яких є донесення інформації від відправника до отримувача [39].

В науковій літературі виділяють наступні види інформаційно-комунікаційних каналів: усний – комунікація здійснюється з використанням мови; письмовий – це комунікація через друковані тексти; електронний – комунікація через використання комп'ютерних мереж: інформаційні системи; Web-сайт; віртуальну рекламу і рекламу на телебаченні; канали передачі внутрішньо-корпоративної інформації; канали дистанційного зв'язку.

На сьогоднішньому етапі розвитку інформаційного забезпечення функціонування організації широке застосування має електронна комунікація «як процес передачі інформації в усному або письмовому вигляді, який здійснюється за допомогою комп'ютерних мереж, телекомунікації, мережі інтернет та засобів мультимедіа» [53, с.174].

Важливе місце серед електронних каналів передачі інформації займає інформаційна система, «яка організовує накопичення і маніпулювання інформацією щодо проблемної сфери» [53]. Інформаційна система забезпечує органи управління необхідною інформацією для прийняття управлінських рішень.

Для поширення інформації про організацію, її продукцію суб'єкт господарювання створює Web-сайт.

Сайт підприємства виконує наступні функції [5, 55]:

1. Інформаційну: надається загальна інформація про фірму, продукцію, місцезнаходження, перелік про основних клієнтів, їх відгуки.

2. Рекламну: інтернет-реклама найбільш ефективний вид реклами, який охоплює велику кількість людей.

3. Комерційну: через сайт можна продавати товари організації. Через сайт може здійснюватись продаж товарів для покупців.

4. Статусну: наявність сайту підтримує корпоративний імідж.

Віртуальна реклама та реклама на телебаченні як інформаційний канал діє в таких напрямках [53]:

1. Розміщення інформації в каталогах інтернет-ресурсів.
2. Реєстрація в пошукових системах і пошукове просування.
3. Організація рейтингу.
4. Дошки оголошень і форуми.
5. E-mail - маркетинг.
6. Обмін посиланнями.
7. Партнерські програми.
8. Спонсорство.
9. Банерна реклама.

Віртуальна реклама та реклама на телебаченні на телебаченні характеризується як перевагами так і недоліками (рис. 1.15).

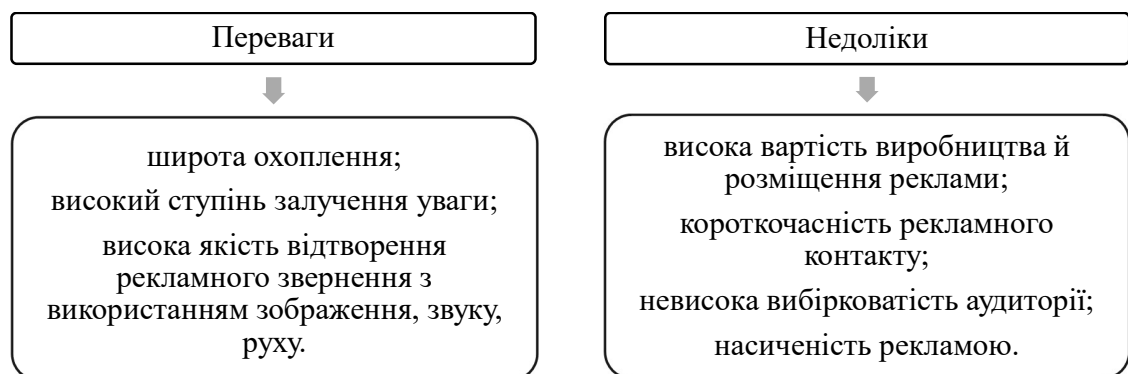

Рис.1.15. Переваги та недоліки віртуальної реклами та реклами на телебаченні

Джерело: розроблено автором

До каналів передачі внутрішньо-корпоративної інформації відносяться такі інформаційні канали:

- 1) інтранет – внутрішньо-корпоративна мережа, що використовує стандарти, технології і програмне забезпечення інтернету;
- 2) внутрішньо-корпоративна розсилка по електронній пошті з метою оповіщення працівників про новини або майбутні події в організації;
- 3) електронна сторінка для співробітників компанії на зовнішньому корпоративному сайті;
- 4) внутрішньо-корпоративний веб-сайт створюється для розміщення інформації спрямованої на співробітників організації. при правильній подачі інформації даний ресурс дозволяє згуртувати колектив, зробити його дружною командою.

Канали дистанційного зв'язку необхідні для обміну інформацією між керівниками, підлеглими, контрагентами організації тощо. До таких каналів дистанційного зв'язку можна віднести: електронну пошту; звукову пошту; конференція даних; конференція звукова; відеоконференція; телеконференція; форуми обговорень; електронні зустрічі.

Таким чином, проведені дослідження показали, що для організації інформаційного забезпечення функціонування суб'єкта господарювання важливо сформувати ефективну інформаційно-комунікаційну мережу та інформаційні канали.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТДВ «ТЕРЕЗИНЕ»

2.1. Організаційна характеристика підприємства

Товариство з додатковою відповідальністю (ТДВ) «Терезине», має код реєстрації в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України (ЄДРПОУ) 05407982, зареєстроване 23 грудня 1991 року за юридичною адресою: 09133, Київська область, Білоцерківський район, смт Терезине, вулиця Першотравнева, будинок 2, номер запису 13281450000002693 (табл. 2.1).

Таблиця 2.1.

Загальна інформація про ТДВ «Терезине»

Вид інформації	Характеристика
Статус	Юридична особа
Код ЄДРПОУ	05407982
Дата реєстрації	23.12.1991р.
Адреса	Україна, 09133, Київська обл., Білоцерківський р-н, селище міського типу Терезине, вул. Першотравнева, 2
Керівник	Кудлай Дмитро Іванович
Статутний капітал	32 500 000 грн.
Система оподаткування	Загальна
Види податків	Платник ПДВ – 20%
	Платник податку на прибуток – 18%.
	Платник Єдиного соціального внеску – 22%

Джерело: складено автором (додаток А)

Реєструючи свою господарську діяльність, ТДВ «Терезине» планувало займатися різними видами діяльності. З аналізу інформаційних даних таблиці 3.2 бачимо, що ТДВ «Терезине», подаючи заяву про державну реєстрацію суб'єкта господарювання планувало здійснювати діяльність у різних галузях: сільське

господарство, переробка продукції рослинництва і тваринництва, торгівля, вантажні перевезення, будівництво, виробництво харчових продуктів, виробництво, розподіл, торгівля електроенергією.

Основним видом економічної діяльності ТДВ «Терезине» є розведення великої рогатої худоби молочних порід (додаток А).

За організаційною формою господарювання підприємство є товариством з додатковою відповідальністю, яке створене відповідно до вимог Конституції України, Господарського кодексу, Цивільного кодексу, Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» [17, 31, 69, 90].

Учасники Товариства з додатковою відповідальністю формують статутний капітал відповідно до часток, які визначені Статутом підприємства.

Відповідальність за зобов'язаннями товариства з додатковою відповідальністю розподіляється між засновниками цього товариства пропорційно до розміру належних їм часток у статутному капіталі.

У статті 56 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» зазначено, що [69]:

1. Учасники товариства з додатковою відповідальністю солідарно несуть додаткову (субсидіарну) відповідальність за його зобов'язаннями своїм майном у розмірі, який встановлюється статутом товариства з додатковою відповідальністю і є однаково кратним для всіх учасників до вартості внесеного кожним з них вкладу.

2. У разі визнання банкрутом одного з учасників товариства з додатковою відповідальністю його відповідальність за зобов'язаннями товариства з додатковою відповідальністю розподіляється між іншими учасниками цього товариства пропорційно до розміру належних їм часток у статутному капіталі.

Статутний капітал ТДВ «Терезине» становить 32 500 000 грн. (табл. 2.2).

Таблиця 2.2.

Засновники ТДВ «Терезине»

№ з/п	Засновник	Розмір частки, грн.	
		грн.	%
1	Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕЛІТА»	7 761 172,31	23,88
2	Кудлай Дмитро Іванович	2 087 036,86	6,42
3	Кудлай Іван Миколайович	10 772 727,60	33,15
4	Кудлай Надія Дмитрівна	3 262 003,04	10,04
5	Долід Станіслав Васильович	8 207 060,19	25,25
6	Власенко Олег Григорович	260 000,00	0,80
7	Куліцька Таїса Володимирівна	100 000,00	0,31
8	Бондар Марія Вікторівна	50 000,00	0,15
	Разом	32 500 000,00	100,00

Джерело: складено автором (додаток А)

Прямий або непрямий вирішальний вплив на діяльність ТДВ «Терезине» мають засновники, які відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» визнаються бенефіціарами – особами, які прямо або опосередковано контролюють господарську діяльність підприємства, приймають рішення та отримують вигоду [63].

В ТДВ «Терезине» бенефіціарами є три засновники (табл. 2.3).

Таблиця 2.3.

Бенефіціари ТДВ «Терезине»

№ з/п	Засновник	Розмір частки, грн.	
		Грн.	%
1	Кудлай Іван Миколайович	10 772 727,60	33,15
2	Долід Станіслав Васильович	8 207 060,19	25,25
3	Кудлай Надія Дмитрівна	3 262 003,04	10,04

Джерело: складено автором (додаток А)

ТДВ «Терезине» являється суб'єктом господарювання, якому необхідно проводити розрахункові операції із постачальниками, посередниками, споживачами, державою, працівниками, тому для цих цілей підприємством відкриті банківські рахунки: поточний, депозитний, кредитний, для соціальних виплат, для цільових зарахувань.

ТДВ «Терезине» як суб'єкт господарювання, складає самостійний баланс, подає звіти в контролюючі органи, для розрахунку та сплати податків обрало традиційну систему оподаткування, є платником податку на додану вартість в розмірі 20%.

Підприємство використовує працю найманих працівників, тому зобов'язане проводити утримання з нарахованого їм доходу військового збору – 1,5% та податку на доходи фізичних осіб – 18%. Крім цих утримань, ТДВ «Терезине» здійснює нарахування на доходи працівників єдиного соціального внеску в розмірі 22% [54].

В статті 55 Господарського кодексу України визначені критерії зарахування суб'єктів господарювання до певних груп підприємництва (табл. 2.4).

Таблиця 2.4.

Критерії класифікації підприємств за Господарським кодексом України

№ з/п	Група підприємства	Середня кількість працівників за звітний рік, осіб	Річний дохід від будь-якої діяльності, мільйон євро
1.	Мікропідприємство	10	2
2.	Мале підприємство	50	10
3.	Середнє підприємство	Від 50 до 250	Від 10 до 50
4.	Велике підприємство	Більше 250	Більше 50

Джерело: Складено автором [17]

ТДВ «Терезине» відповідно до критеріїв класифікації відноситься до групи малих підприємств (табл. 2.5).

Таблиця 2.5.

Визначення групи підприємств до яких належить ТДВ «Терезине»
відповідно до вимог Господарського кодексу

Роки	Середня кількість працівників, осіб	Річний дохід, грн.	Середньорічний курс гривні щодо євро	Річний дохід від будь-якої діяльності, мільйон євро	Група підприємств
2021	200	234 177 000	32,31	7,2	Мале
2022	156	200 686 000	33,98	5,9	Мале
2023	226	373 688 000	39,56	9,4	Мале

Джерело: розроблено автором на основі додатків Д, Е, Є

Для здійснення окремих видів діяльності ТДВ «Терезине» має спеціальні дозволи – ліцензії на: роботи в діючих електроустановках і на кабельних лініях напругою понад 1000 В; експлуатацію машин, електричного та технологічного електрообладнання напругою понад 1000 В; експлуатацію парових і водогрійних котлів теплопродуктивністю понад 0,1 МВт; міжнародні та внутрішні перевезення вантажними автомобілями (додаток Б).

ТДВ «Терезине» має молочні комплекси у с. Вільна Тарасівка та у смт Терезине Білоцерківського району Київської області.

Проектна потужність комплексу в с. Вільна Тарасівка – 520 дійних корів. Нині тут тримають 450 корів української чорно-рябої молочної та голштинської порід. Використовують безприв'язну систему управління. Використовують прогресивну технологію доїння з використанням роботів. Корівник поділено на 4 секції по 130 тварин. У ньому встановлено вісім роботів-доярів – станція добровільного доїння, кожен робот обслуговує 60-65 корів на добу. Добовий надій на дійну корову – 29 л. Вміст жиру – 4,2%, білка – 3,4%. Бактеріальне забруднення – 50–70 тис. /см³, соматика – 105 тис. /см³. Індекс доїння – 2,57. Середня тривалість використання корів – 3,5 лактації [73, 83].

Молочний комплекс у смт Терезине більш потужний та характеризується такими показниками (табл. 2.6).

Таблиця 2.6.

Показники, які характеризують молочний комплекс
у с. Терезине, Білоцерківського району Київської області

Показник	Характеристика
Площа сільськогосподарських угідь, га	2558,19
Чисельність стада, голів	2223
Дійне стадо, голів	925
Порода	українська чорно-ряба молочна, українська червоно-ряба голштинська
Система утримання	Безприв'язна
Середній надій на 1 корову за півріччя, кг	3994,47
Вміст жиру, %	3,95
Вміст білка, %	3,26
Кількість соматичних клітин, тис /см ³	297
Бактеріальне забруднення, тис/см ³	102
Кількість доїнь за день	2
Доїльне обладнання	«паралель» 2×14 (DeLaval)
Кількість оборотів доїльної зали за 1 год	4
Довговічність корови, лактації	4-5
Рівень вибраковки, %	20
Рівень смертності, %	3

Джерело: узагальнено автором [83]

Із двох ферм ТДВ «Терезине» 18-20 тонн молока щодня поставляють на Білоцерківський молочний комбінат. Із молока ТДВ «Терезине» виготовляють морозиво для мережі ресторанів «Макдональдс», а також сир «Фета» [83].

Отже, проведені нами дослідження показали, що ТДВ «Терезине» є аграрним суб'єктом господарювання, юридичною особою, основним видом економічної діяльності якого є розведення великої рогатої худоби молочних порід.

2.2. Інформація про структуру внутрішнього середовища організації, організацію інформаційно-комунікаційної мережі

В інформаційному забезпеченні функціонування ТДВ «Терезине» важливе значення має інформація про стан внутрішнього середовища підприємства, оскільки приймаючи управлінські рішення менеджери повинні розуміти які сильні та слабкі сторони має організація.

Важливою інформацією, якою мають володіти менеджери, щоб успішно здійснювати процес управління організацією є інформація про: місію організації; цілі; стратегії; завдання; структуру організації; ресурси; організаційну культуру, яка формується на основі цінностей якими керуються власники та персонал підприємства.

Місія ТДВ «Терезине» – це його основна мета, яка визначає причину існування суб'єкта господарювання на ринку, тому управлінські рішення на всіх рівнях управління повинні бути спрямовані на її досягнення.

Місія ТДВ «Терезине» звучить так: «З любов'ю до України, з турботою про споживачів хочемо створювати майбутнє аграрного виробництва сьогодні, формуючи довіру споживачів до вітчизняної сільськогосподарської продукції. Прагнемо дати можливість кожному співробітнику відчувати перспективу розвитку, можливість проявити творчий підхід до справи та отримати гідну винагороду за свою працю».

Місія суб'єкта господарювання потребує вибору стратегії, яка є довгостроковим планом розвитку підприємства.

Для реалізації визначеної місії, ТДВ «Терезине» обрало стратегію розвитку, яка стосується усіх напрямів функціонування організації.

При розробці стратегії враховувався потенціал підприємства, чинники мікросередовища та чинники макросередовища організації (рис. 2.1).

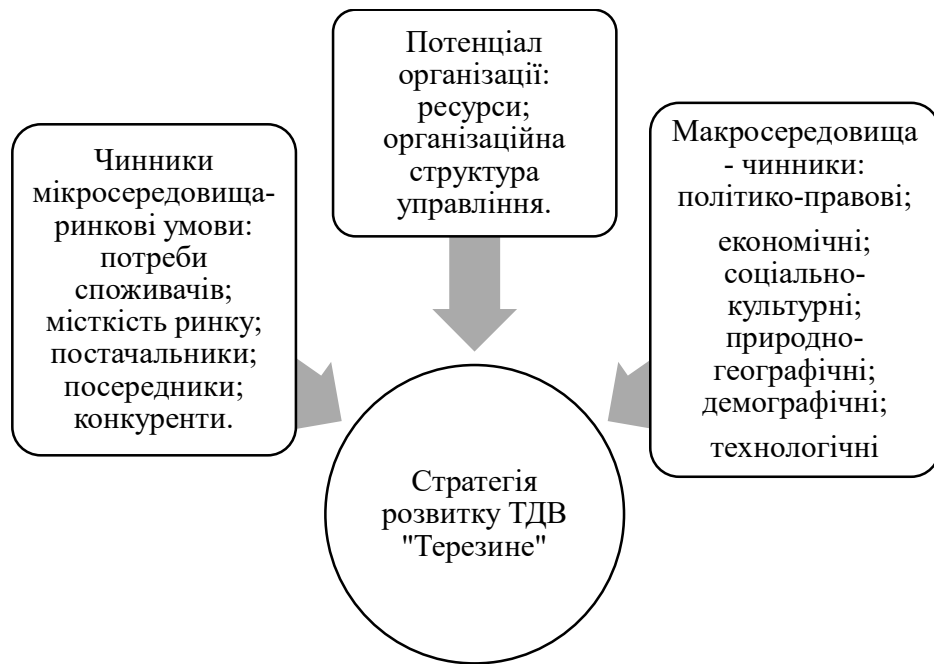

Рис. 2.1. Чинники, що впливають на вибір стратегії ТДВ «Терезине»

Джерело: розроблено автором

Реалізація стратегії ТДВ «Терезине» передбачає визначення цілей та загальних завдань, які будуть деталізуватися в процесі здійснення господарської діяльності. Цілі підприємства – це конкретний кінцевий стан або очікуваний результат організації (групи), тобто те, заради чого створювалася організація [30].

На думку дослідника Русака О.П., «політика розвитку аграрних підприємств має акумулювати та координувати вагомий спектр головних цілей, які б об'єднували їх інтереси в умовах невизначеності, з метою забезпечення високого рівня конкурентоспроможності та підтримки стратегічного розвитку» [75, с.19].

Цілями ТДВ «Терезине» є:

1. Економічна – зростання доходів та прибутку від реалізації сільськогосподарської продукції та послуг.
2. Маркетингова – задоволення потреб споживачів якісною сільськогосподарською продукцією за доступними цінами; збільшення частки ринку.

3. Виробнича – виробництво якісної продукції за конкурентоспроможними цінами.

4. Соціальна – підвищення соціальних умов діяльності в сільській місцевості; створення належних умов праці персоналу; забезпечення належного рівня винагороди працівникам.

5. Інноваційна – застосування сучасних технологій виробництва продукції тваринництва та рослинництва тощо.

Досягнення цілей ТДВ «Терезине» здійснюється шляхом вирішення завдань, які менеджер ставить перед персоналом, аналізуючи інформацію про стан чинників внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування організації:

1. Реконструкція молочної ферми з метою використання технології безприв'язного утримання тварин.

2. Спорудження доїльних залів, які будуть відповідати європейським стандартам.

3. Підвищення ефективності виробництва сільськогосподарської продукції.

4. Розширення банку земель.

5. Покращення машинно-тракторного парку тощо.

Для забезпечення досягнення цілей ТДВ «Терезине» необхідно відповідним чином координувати діяльність усіх його елементів (структурних підрозділів, окремих людей). Тому важливо на підприємстві побудувати структуру управління, яка буде відповідати місії, стратегії, цілям та завданням досліджуваного підприємства.

Структура підприємства – це логічний взаємозв'язок та взаємозалежність рівнів управління і підрозділів, побудована в такій формі, яка дає змогу найефективніше досягати цілей організації [30].

Структура ТДВ «Терезине» формується на основі горизонтального та вертикального розподілу праці, у відповідності до якого визначаються завдання для кожного структурного підрозділу (рис.2.2).

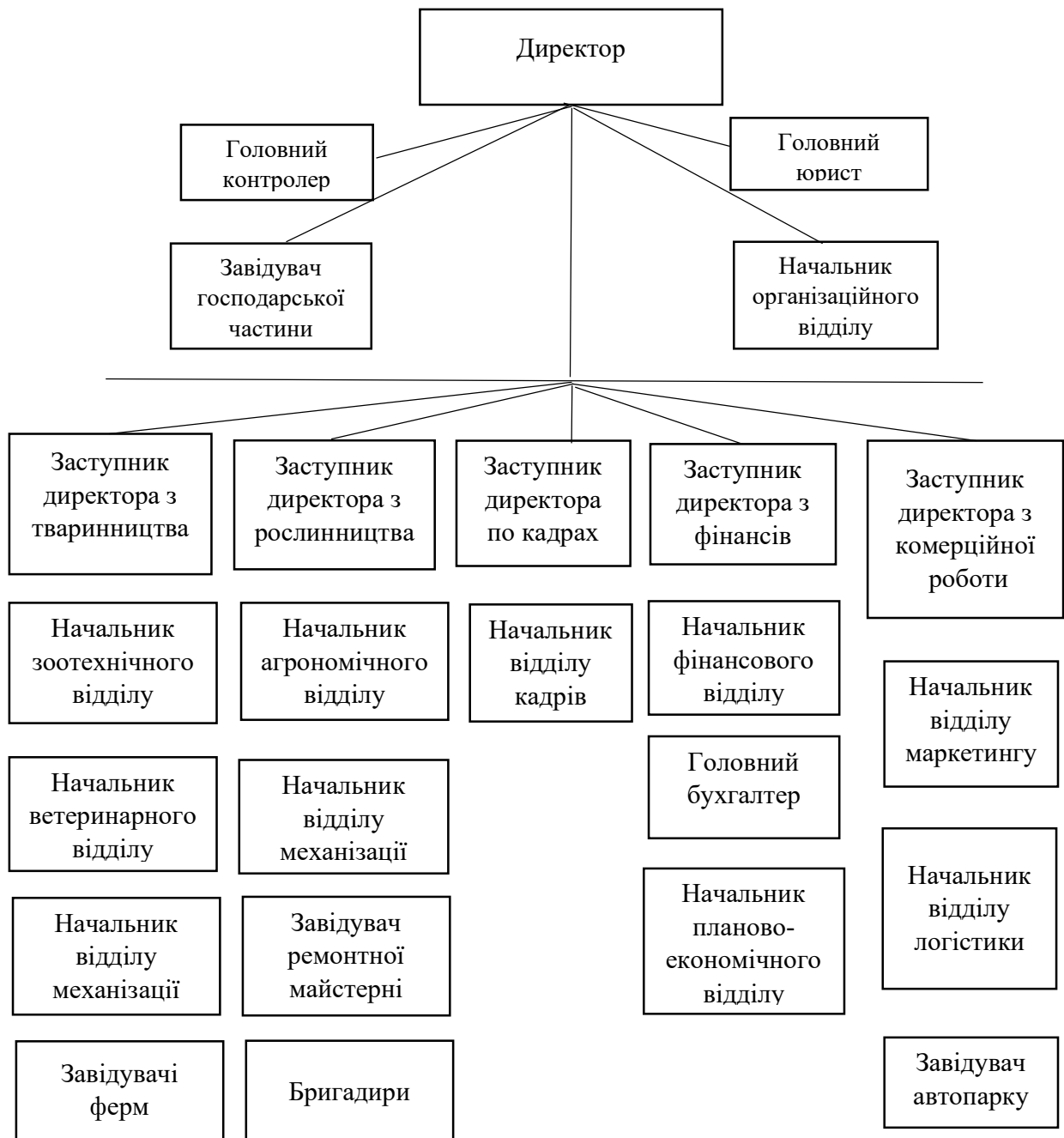

Рис. 2.2. Організаційна структура управління ТДВ «Терезине»

Джерело: розроблено автором за матеріалами підприємства

Директором ТДВ «Терезине» є Кудлай Дмитро Іванович, який водночас являється одним із його засновників із часткою в статутному капіталі 6,42%.

Директор призначається на посаду відповідно до рішення Загальних зборів учасників та уповноважений ними здійснювати управління підприємством.

Підставою для призначення працівника на посаду директора є наказ. Обов'язки, права, відповідальність посадової особи – директора визначені Посадовою інструкцією, яка затверджується рішенням Загальних зборів учасників ТДВ «Терезине».

Для досягнення визначених цілей та завдань, директором ТДВ «Терезине» формується організаційна структура управління підприємством, яка на даному підприємстві є функціональною.

Організаційна структура управління ТДВ «Терезине» має три рівні управління:

- вищий рівень управління представлений такими посадами: директор, заступники директора за напрямками роботи;
- середній рівень управління: начальники відділів, головний бухгалтер, головний юрист, головний контролер;
- низовий рівень: завідувачі, бригадири.

Для забезпечення ефективної роботи ТДВ «Терезине» в організаційній структурі управління сформована інформаційно-комунікаційна мережа типу «Намет» у якій склалися такі зв'язки та інформаційно-комунікаційні канали:

- вертикальні: від верхніх рівнів управління до нижніх та в зворотному напрямку;
- горизонтальні: між підрозділами, які знаходяться на одному рівні управління в організаційній системі управління;

Інформаційні зв'язки, які функціонують в організаційній системі управління

ТДВ «Терезине» можуть бути неформальними та формальними. Неформальні виникають між працівниками досліджуваного підприємства спонтанно на основі спільних інтересів чи симпатій, а формальні зв'язки визначаються в офіційному

порядку, їх основою є мета, завдання організації над досягненням та вирішенням яких персонал працює.

Якість інформаційно-комунікаційного забезпечення функціонування ТДВ «Терезине» залежить від того наскільки інформація, яка проходить через інформаційно – комунікаційні канали відповідає визначеній меті та завданням за обсягом, змістом, структурою, термінами.

На ефективність інформаційно-комунікаційного забезпечення ТДВ «Терезине» впливає підготовленість персоналу до виконання функції обробки інформації, вміння персоналу аналізувати дані, визначати тенденції, узагальнювати, робити висновки.

Для обміну інформацією в ТДВ «Терезине» застосовуються усні, письмові, електронні комунікації.

З метою прискорення обробки та руху даних інформаційно-комунікаційними каналами в ТДВ «Терезине» використовується управлінська програма «BAS АГРО. Комплексне управління підприємством», яка представляє собою набір інструментів для комплексної автоматизації управління аграрним підприємством. Ця система складається із підсистем: рослинництво, тваринництво, елеватор, управління сільськогосподарським автотранспортом.

Підсистема «Рослинництво» дозволяє планувати собівартість майбутнього врожаю, структуру полів, відображати факт виконання робіт на полях (посів, збір врожаю, втрати), облік орендованих земель через складові програми: «Техніко-економічне планування», «Структура посівних площ», «Оренда землі».

Підсистема «Тваринництво» дозволяє вести облік та рух тварин, кормів та молока, контролювати норми годування тварин, жирність молока, вміст білка в молоці, тощо.

Підсистема «Управління автотранспортом» є складовою частиною модулів «Рослинництво» та «Тваринництво». Вона дає можливість вести облік транспорту

та його обслуговування, шляхових листів, планувати зайнятість техніки, персоналу, формувати наряди на роботу.

Отже, програма «BAS АГРО. Комплексне управління підприємством» охоплює бухгалтерію, управління виробництвом, логістикою, реалізацією тощо. Дана програма спрямована на підвищення ефективності управління організацією через пропозицію детальної аналітики з метою прийняття управлінських рішень.

Для обміну інформацією із державними органами щодо звітності, реєстрації податкових накладних, обміну первинними документами, підписанням договорів з контрагентами, в ТДВ «Терезине» використовується програма «М.Е.Дос. Інтеграція з BAS». Застосування «М.Е.Дос. Інтеграція з BAS» гарантує надійний захист персональної цифрової інформації ТДВ «Терезине».

Персонал ТДВ «Терезине» використовує такі інформаційно-комунікаційні платформи: Web, iOS, Android, Windows, Mac.

Для установки та використання програмних продуктів, ТДВ «Терезине» оснащено комп'ютерами, принтерами, сканерами, копіювальним обладнанням, відеопроєктори, точками доступу тощо.

Постійного вдосконалення потребує інфраструктура мережі ТДВ «Терезине», тому що змінюються технології, які дозволяють організувати її роботу більш ефективно.

Електронні комунікації в ТДВ «Терезине» здійснюються через такі електронні засоби: електронна пошта; пошукові системи, що дають змогу здійснювати пошук усіх типів інформації; медіа в мережі Інтернет; електронна комерція; інтернет-банкінг; доступ до електронних адміністративних послуг; соціальні мережі та сервіси обміну повідомленнями в мережі Інтернет; голосові та відеоз'єднання.

Отже, проведені дослідження показують, що у ТДВ «Терезине» має сформовану організаційну структуру управління та інформаційно-комунікаційну мережу метою якої є організація інформаційного забезпечення підприємства.

2.3. Аналіз чинників внутрішнього середовища підприємства

Для оцінки стану внутрішнього середовища ТДВ «Терезине» проведемо аналіз активів та пасивів підприємства, показників господарської діяльності (табл. 2.7).

Таблиця 2.7.

Активи ТДВ «Терезине» за 2021- 2023 роки

№ з/п	Види активів	2021р., тис.грн.	2022р., тис.грн.	2023р., тис.грн.	Зміни, 2023р./ 2021р. тис.грн.	Відносний приріст,%	
						2022р./ 2021р.	2023р./ 2022р.
	Майно - усього	343372,0	358147,0	611763,0	268391,0	4,3	70,8
1.	Необоротні активи, всього	179246,0	166527,0	285542,0	106296,0	-7,1	71,5
1.1.	Нематеріальні активи	3768,0	3703,0	3487,0	-281,0	-1,7	-5,8
1.2.	Незавершені капітальні інвестиції	-	-	24697,0	24697,0	-	-
1.3.	Основні засоби	151327,0	135908,0	217292,0	65965,0	-10,2	59,9
1.4.	Довгострокові біологічні активи	24151,0	26916,0	40066,0	15915,0	11,4	48,9
2.	Оборотні активи	164126,0	191620,0	326221,0	162095,0	16,8	70,2
2.1.	Запаси	60198,0	97209,0	131286,0	71088,0	61,5	35,1
2.1.2	Виробничі запаси	5749,0	11083,0	9192,0	3443,0	92,8	-17,1
2.1.3	Незавершене виробництво	2342,0	6248,0	10564,0	8222,0	166,8	69,1
2.1.4	Готова продукція	52107,0	78411,0	82967,0	30860,0	50,5	5,8
2.1.5	Товари	-	1467,0	28563,0	28563,0	-	1847,0
2.2.	Поточні біологічні активи	36385,0	52104,0	87121,0	50736,0	43,2	67,2
2.3.	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	65844,0	28860,0	34452,0	-31392,0	-56,2	19,4
2.4.	Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	-	47,0	72,0	72,0	-	53,2
2.5.	Інша поточна дебіторська заборгованість	347,0	90,0	61418,0	61071,0	-74,1	68142,2

Продовження Таблиці 2.7.							
2.6.	Гроші та їх еквіваленти	1352,0	13310,0	11857,0	10505,0	884,5	-10,9
2.6.1	Готівка	2,0	1,0	1,0	-1,0	-50,0	0,0
2.6.2	Рахунки в банках	1350,0	13309,0	11856,0	10506,0	885,9	-10,9
2.7.	Витрати майбутніх періодів	-	-	15,0	15,0	-	-

Джерело: узагальнено автором за даними підприємства (додатки Б, В, Г).

Інформація про стан та тенденції формування балансу підприємства необхідна менеджерам для того, щоб зрозуміти наскільки ТД «Терезине» забезпечене ресурсами, чи готове досліджуване підприємство досягати визначених цілей та завдань.

Позитивним є те, що валюта балансу характеризується позитивною тенденцією: у 2022 році порівняно з 2021 роком зростання становило 4,3 %, а у 2023 році порівняно з 2022 роком – 70,81%, що є позитивним.

Аналіз показників активів ТДВ «ТЕРЕЗИНЕ» за 2021-2023 роки показує, що в аналізованому періоді більшість статей активу зростала, що свідчить про те, що в досліджуваному періоді підприємство розвивалося, нарощувало матеріальні, фінансові, технологічні ресурси.

Зниженням абсолютного значення характеризуються нематеріальні активи, що є негативним та свідчить про те, що досліджуване підприємство не поновлювало програмне забезпечення, яке використовується для обробки інформації, що є негативним. Бачимо, що по даній статті активу спостерігається стійке скорочення: у 2022 році порівняно з 2021 роком нематеріальні активи знизилися на 1,7%, а у 2023 році порівняно з 2022 роком – на 5,8%.

За 2021-2023 роки знизилася дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги на 31392 тис.грн., що є позитивним та свідчить про зменшення вилучення з обігу коштів підприємства.

У 2022 році в результаті повномасштабного вторгнення росії на територію України діяльність підприємства погіршилася, підтвердженням цього є зміна стану

окремих статей активу балансу порівняно з 2021 роком: необоротні активи знизилися на 7,1%, з них основні засоби – на 10,2%, що свідчить про погіршення матеріально-технічного оснащення досліджуваного підприємства. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги знизилася на 56,2%, але не в результаті швидких розрахунків, а за рахунок втрати підприємством ринків збуту. Інша поточна дебіторська заборгованість ТДВ «Терезине» у 2022 році порівняно з 2021 роком знизилася на 74,1%, що є позитивним.

У 2023 році ТДВ «Терезине» порівняно з 2022р. покращило стан активів підприємства. Аналіз активів ТДВ «Терезине» показує, що необоротні активи у 2023 році порівняно з минулим періодом зросли на 71,5 %, основні засоби на 59,9%, що свідчить про покращення технічного оснащення досліджуваного підприємства. Позитивно характеризувало діяльність ТДВ «Терезине» зростання довгострокових біологічних активів – поголів'я стада великої рогатої худоби (ВРХ) у 2023 році порівняно з 2021 роком на 15915 тис. грн., зростання у відсотках становило: у 2022 році порівняно з 2021 роком на 11,4 %, а у 2023 році порівняно з минулим періодом – на 48,9%. Аналіз оборотних активів показує, що у 2022 році порівняно з 2021 роком дана стаття активу зросла на 16,8%, а у 2023 році порівняно з 2022 роком зростання становило 70,2%, що є позитивним.

Добре характеризує стан активів ТДВ «Терезине» те, що у 2023 році порівняно з 2022 роком знизилися виробничі запаси на 17,1%, що призвело до зростання незавершеного виробництва на 69,1%, готової продукції на 5,8%. Позитивним в стані активів ТДВ «Терезине» є зростання поточних біологічних активів: зерна, зернових відходів, соломи, зеленої маса, коренеплодів, у 2022 році порівняно з 2021 роком на 43,2%, а у 2023 році порівняно з 2022 роком – на 67,2%. Поточні біологічні активи формують кормову базу для ВРХ.

Поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги ТДВ «Терезине» у 2023 році порівняно з 2022 роком збільшилася на 19,4%, що свідчить про розвиток господарських зв'язків підприємства. Зростання дебіторської

заборгованості по розрахунках з бюджетом у 2023 році порівняно з 2022 роком на 53,2% є негативним, тому що ця заборгованість виникла в результаті перевищення податкового кредиту над податковими зобов'язаннями по податку на додану вартість. Значне зростання іншої поточної дебіторської заборгованості у 2023 році порівняно з 2022 роком виникло в результаті надання поворотної безвідсоткової фінансової допомоги досліджуваному підприємству його власниками.

Позитивним у роботі ТДВ «Терезине» є те, що досліджуване підприємство на кінець року має грошові кошти на рахунках, що дає можливість проводити активну діяльність в наступних періодах.

Аналіз пасивів доповнює інформацію про майновий стан підприємства (табл. 2.8).

Таблиця 2.8.

Пасиви ТДВ «Терезине» за 2021- 2023 роки

№ з/п	Види пасивів	2021р., тис.грн.	2022р., тис.грн.	2023р., тис.грн.	Зміни, 2023р. від 2021р., тис.грн.	Відносний приріст, %	
						2022р. /2021р.	2023р. /2022р.
	Капітал- усього	343372,0	358147,0	611763,0	268391,0	4,3	70,8
1.	Власний капітал, всього	326676,0	345994,0	505973,0	179297,0	5,9	46,2
1.1.	Зареєстрований капітал	3607,0	31600,0	32500,0	28893,0	776,1	2,8
1.2.	Внески капіталу (незареєстровані)	-	8055,0	-	0,0	-	-
1.3.	Капітал у дооцінках	11,0	-	-	-11,0	-	-
1.4.	Додатковий капітал	33423,0	33423,0	33423,0	0,0	0,0	0,0
1.5.	Резервний капітал	1341,0	1341,0	1341,0	0,0	0,0	0,0
1.6.	Нерозподілений прибуток	288294,0	279630,0	438709,0	150415,0	-3,0	56,9
2.	Зобов'язання і забезпечення	16696,0	12153,0	105790,0	89094,0	-27,2	770,5
2.1.	Короткострокові кредити банків	4570,0	-	-	-4570,0	-	-
2.2.	Поточні зобов'язання за товари, послуги	2493,0	7979,0	78448,0	75955,0	220,1	883,2
2.3.	Поточні зобов'язання перед бюджетом	3353,0	471,0	1096,0	-2257,0	-86,0	132,7

Продовження таблиці 2.8.							
2.4.	Розрахунки зі страхування	211,0	206,0	453,0	242,0	-2,4	119,9
2.5.	Розрахунки з оплати праці	698,0	705,0	1714,0	1016,0	1,0	143,1
2.6.	За розрахунками з учасниками	-	-	79,0	79,0	-	-
2.7.	Доходи майбутніх періодів	-	-	5211,0	5211,0	-	-
2.8.	Інші поточні зобов'язання	5371,0	2792,0	18789,0	13418,0	-48,0	573,0

Джерело: узагальнено автором за даними підприємства (додатки Б, В, Г).

Пасиви ТДВ «Терезине» характеризують джерела утворення активів. Аналіз статей пасиву балансу ТДВ «Терезине» дає важливу інформацію для менеджерів щодо розуміння основи формування активів досліджуваного підприємства.

Дослідження статей пасиву балансу ТДВ «Терезине» показує, що основним джерелом формування активів підприємства у 2021- 2023 роках був власний капітал, який у 2022 році порівняно з 2021 роком зріс на 5,9%, а у 2023 році порівняно з 2022 роком – на 46,2%, що є позитивною тенденцією.

2022 рік для досліджуваного підприємства характеризувався певними труднощами ведення господарської діяльності та отриманням збитків, що призвело до зниження нерозподіленого прибутку ТДВ «Терезине» на 3%. Зростання власного капіталу досліджуваного підприємства у 2022 році було забезпечене зростання зареєстрованого статутного капіталу на 776,1%, що є позитивним.

У 2022 році порівняно з 2021 роком знизилися зобов'язання та забезпечення досліджуваного підприємства на 27,2% в результаті зниження зобов'язань перед бюджетом на 86%, розрахунків зі страхуванням – на 2,4%, інших поточних зобов'язань – на 48 %.

Негативним є те, що у 2022 році порівняно з 2021 роком збільшилася поточна кредиторська заборгованість за товари і послуги на 220,1%, що є небезпечною

тенденцією, оскільки досліджуване підприємство у 2022 році отримало збитки від ведення господарської діяльності.

У 2023 році порівняно з 2022 роком стан пасивів підприємства покращився: власний капітал ТДВ «Терезине» збільшився на 46,2 %, що є позитивним. Дане зростання було забезпечене в результаті збільшення нерозподіленого прибутку на 56,9%, зареєстрованого капіталу – на 2,8%.

Пожвавлення господарської діяльності ТДВ «Терезине» призвело до збільшення поточних зобов'язань і забезпечень на 770,5% за рахунок зростання поточних зобов'язань за товари, роботи і послуги – на 883,2%, поточних зобов'язань перед бюджетом – на 132,7%, розрахунків зі страхуванням – на 119,9%, розрахунків з оплати праці – на 143,1%, інших поточних зобов'язань – на 573%.

Аналіз джерел формування активів досліджуваного підприємства показав, що у 2021 році ТДВ «Терезине» користувалося короткостроковим кредитом банку, погашення якого здійснювалося у 2022 році, який був фінансово важким для досліджуваного підприємства, погашення відсотків за користування кредитом вплинуло на фінансовий результат діяльності підприємства в 2022 році.

Отже, дослідження активів та пасивів ТДВ «Терезине» за 2021-2023 роки дало можливість зробити висновок про те, що дане підприємство мало належний майновий стан. Позитивним було те, що основним джерелом формування активів досліджуваного підприємства був власний капітал.

Інформацію про стан активів та пасивів досліджуваного підприємства за 2021-2023 роки доповнимо даними про тенденції розвитку чистого доходу, собівартості, чистого прибутку. Чистий дохід – це виручка, яку отримало ТДВ «Терезине» від реалізації сільськогосподарської продукції. Собівартість реалізованої продукції – це витрати, які несе ТДВ «Терезине» на виготовлення сільськогосподарської продукції. У досліджуваному періоді ТДВ «Терезине» мало інші доходи – це доходи, які ТДВ «Терезине» отримувало від реалізації запасів; інші фінансові доходи – доходи від інвестиційної діяльності.

З аналізу фінансових показників ТДВ «Терезине», що зазначені в таблиці 2.9 бачимо, що у 2022 році порівняно з 2021 роком чистий дохід підприємства знизився на 14,3%, собівартість реалізованої продукції теж знизилася на 2,2% .

Таблиця 2.9.

Фінансові результати ТДВ «Терезине» за 2021-2023 роки

Показник	2021 р., тис.грн.	2022р., тис.грн.	2023р., тис. грн.	Зміни тис. грн. 2023р від 2021р.	Зміна 2022/ 2021рр.	Зміна 2023/ 2022рр.
Чистий дохід від реалізації продукції	234177,0	200686,0	373688,0	139511,0	-14,3	86,2
Собівартість реалізованої продукції	202634,0	198113,0	316432,0	113798,0	-2,2	59,7
Валовий прибуток	31543,0	2573,0	57346,0	25803,0	-91,8	2128,8
Інші операційні доходи	9353,0	2011,0	20007,0	10654,0	-78,5	894,9
Адміністративні витрати	9978,0	9050,0	15 689,00	5711,0	-9,3	73,4
Витрати на збут	775,0	1241,0	7 996,00	7221,0	60,1	544,3
Інші операційні витрати	5632,0	1212,0	6 956,00	1324,0	-78,5	473,9
Фінансовий результат від операційної діяльності:						
Прибуток	24511,0	-	46712,0	22201,0	-	-
Збиток	-	6919,0	-	0,0	-	-
Інші фінансові доходи	-	-	820,00	820,0	-	-
Інші доходи	8028,0	25339,0	4 337,00	-3691,0	215,6	-82,9
Фінансові витрати	264,0	536,0	1,0	-263,0	103,0	-99,8
Інші витрати	7811,0	26537,0	-	-7811,0	239,7	-
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток						
Прибуток	24464,0	-	51868,0	27404,0	-	-
Збиток	-	8653,0	-	-	-	-
Чистий фінансовий результат:						
Прибуток	24464,0	-	51868,0	27404,0	-	-
Збиток	-	8653,0	-	-	-	-
Чисельність, осіб	170,0	156,0	226,0	56,0	-8,2	44,9
Продуктивність праці, тис. грн/осіб	1377,5	1286,5	1653,5	276,0	-6,6	28,5
Рентабельність операційної діяльності, %	10,5	-	12,5	2,0	-	-

Джерело: узагальнено автором за даними підприємства (додатки Б, В, Г)

У 2021 році досліджуване підприємство було прибутковим, проте у 2022 році ТДВ «Терезине» отримало збиток в розмірі 8653 тис. грн. в результаті зростання витрат на збут на 60,1%, фінансових витрат на 103,0 %, інших витрат – на 239,7%.

У 2023 році господарська діяльність ТДВ «Терезине» активізувалася, чистий дохід від реалізації продукції зріс на 86,2%, інші операційні доходи зросли на 894,9%. Для забезпечення отримання доходів, ТДВ «Терезине» несло витрати: собівартість реалізованої продукції зросла на 59,7%, адміністративні витрати – на 73,4%, інші операційні витрати – на 473,9%. Позитивним є те, що в досліджуваному періоді ТДВ «Терезине» несло витрати на збут, що сприяло просуванню продукції підприємства на ринок: у 2022 році порівняно з 2021 роком витрати на збут зросли на 60,1%, а у 2023 році порівняно з минулим періодом – на 544,3%.

Позитивним є те, що у 2023 році ТДВ «Терезине» отримало прибуток у розмірі 51868,0 тис.грн., приріст показника порівняно з 2021 роком становить 27404,0 тис. грн., що є позитивним результатом розвитку діяльності досліджуваного підприємства.

Рентабельність операційної діяльності ТДВ «Терезине» у 2023 році порівняно з 2021 роком зросла на 2%, що є позитивним.

Отже, дослідження показали, що діяльність ТДВ «Терезине» у 2021 році та у 2023 році була прибутковою, позитивним є те, що підприємство справилося з труднощами, які з'явилися у 2022 році в результаті повномасштабної агресії росії на територію України, змогло знайти джерела для активізації господарської діяльності за рахунок додаткових внесків капіталу засновниками, надання ними безвідсоткової поворотної фінансової допомоги.

Позитивно характеризує управлінську діяльність менеджерів ТДВ «Терезине» те, що вони шукають можливості для активізації збуту продукції, що підтверджується зростанням витрат на збут досліджуваного підприємства у 2022-2023 роках порівняно з попередніми періодами.

Ефективність використання робочої сили характеризує показник продуктивності праці, який характеризувався зростанням: у 2023 році порівняно з 2022 роком – на 28,5%.

Таким чином, бачимо, що робота підприємства ТДВ «Терезине» в 2021-2023 роках була пов'язана з певними труднощами, які виникли в результаті втрати ринків збуту, але позитивним є те, що у 2023 році підприємство справилося з проблемами та забезпечило прибуткову діяльність, наростивши обсяги доходу.

Результати аналізу роботи ТДВ «Терезине» за 2021-2023 роки підтвердило реалізацію даним суб'єктом господарювання стратегії розвитку.

Інформацію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо майбутнього розвитку ТДВ «Терезине» дає аналіз фінансових показників: ефективності управління, ділової активності, фінансової стійкості, ліквідності підприємства.

Ефективність управління ТДВ «Терезине» є узагальнюючим показником (табл. 2.10).

Таблиця 2.10.

Показники оцінки ефективності управління ТДВ «Терезине» за 2021-2023 роки

Показник	2021 р.	2022р.	2023р.	Зміна (+,-)		
				2022/ 2021	2023/ 2022	2023/ 2021
Чистий дохід від реалізації	234177,0	200686,0	373688,0	-33491,0	173002,0	139511,0
Валовий прибуток	31543,0	2573,0	57346,0	-28970,0	54773,0	25803,0
Чистий прибуток (збиток)	24464,0	-8653,0	51868,0	-33117,0	60521,0	27404,0
Валовий прибуток на 1 грн. чистого доходу, %	13,5	1,3	15,3	-12,2	14,0	1,8
Чистий прибуток на 1 грн. чистого доходу,%	10,4	-	13,9	-	13,9	3,5

Джерело: розраховано автором за даними підприємства (додатки Д. Е. Ж)

Показники розраховані в таблиці 2.10 позитивно характеризують ефективність управління у ТДВ «Терезине». Валовий прибуток в розрахунку на 1 гривню чистого доходу та чистий прибуток в розрахунку на 1 гривню чистого доходу у 2023 році порівняно з 2021 роком відповідно зросли на 1,8% та 3,5%, що свідчить про те, що менеджери ТДВ «Терезине» мають належний рівень кваліфікації та здатні приймати виважені управлінські рішення щодо реалізації обраної стратегії.

Важливими показниками, які дають інформацію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень менеджерами є коефіцієнти ділової активності, які віддзеркалюють відношення обороту продукції до різних статей активу балансу [65]:

1. Загальна фондovіддача (капіталovіддача) – це відношення обсягу реалізованої продукції до середньорічної вартості майна.
2. Оборotність усіх оборотних активів – це відношення чистого доходу від реалізації продукції до середньорічної вартості оборотних активів.
3. Оборotність запасів – це відношення чистого доходу від реалізації продукції до середньорічної вартості запасів підприємства.
4. Оборotність дебіторської заборгованості – це відношення чистого доходу від реалізації продукції до середньорічної вартості дебіторської заборгованості.

Результати розрахунку коефіцієнтів ділової активності показані в таблиці 2.11.

Результати аналізу показників ділової активності ТДВ «Терезине» – важливий елемент інформаційного забезпечення управлінської діяльності підприємства, який дає можливість зрозуміти ефективність управлінських рішень щодо використання майна в процесі господарської діяльності.

Показник фондovіддачі у 2023 році порівняно з 2021 роком зріс на 0,1 пункти, що є позитивним та свідчить про зростання ефективності формування та задіяння необоротних активів в діяльності досліджуваного підприємства.

Таблиця 2.11.

Коефіцієнти ділової активності ТДВ «Терезине» за 2021-2023 роки

Показник	2021 р.	2022р.	2023р.	Зміна (+, -)		
				2022/ 2021	2023/ 2022	2023/ 2021
Чистий дохід від реалізації	234177,0	200686,0	373688,0	-33491,0	173002,0	139511,0
Середньорічна вартість майна	348924,5	350759,5	484955,0	1834,7	134195,5	166030,5
Середньорічна вартість оборотних активів	163694,5	104023,0	258920,5	-59671,5	154897,5	95226,0
Середньорічна вартість запасів	61099,0	78703,5	114247,5	17604,5	35544,0	53148,5
Середньорічна вартість дебіторської заборгованості	64022,0	47570,5	62410,0	-16351,5	14839,5	-1612,0
Фондовіддача	0,7	0,6	0,8	0,1	0,2	0,1
Оборотність усіх оборотних активів	1,4	1,9	1,4	0,5	-0,5	-
Оборотність запасів	3,8	2,5	3,3	-1,3	0,8	-0,5
Оборотність дебіторської заборгованості	3,7	4,2	6,0	0,5	1,8	2,3

Джерело: розраховано автором за даними підприємства (додатки Д. Е. Ж)

Що стосується показників ділової активності розрахованих на основі оборотних активів, то бачимо, що ситуація є неоднозначною. Високими показниками ділової активності характеризується такий актив як дебіторська заборгованість: у 2023 році спостерігається зростання оборотності дебіторської заборгованості на 2,3 пункта, що свідчить про те, що в ТДВ «Терезине» добре налагоджена робота з дебіторами.

Оборотність оборотних активів загалом та оборотність запасів характеризуються гіршими показниками ділової активності порівняно з оборотністю дебіторської заборгованості.

Оборотність оборотних активів була найбільш високою у 2022 році, коли досліджуване підприємство мало певні труднощі з проведенням господарської

діяльності, проте менеджери зуміли раціоналізувати формування оборотних активів не створюючи надлишкові запаси.

Оборотність запасів за 2021-2023 роки знизилася на 0,5 пункти, що є негативним та потребує від менеджерів прийняття більш аргументованих управлінських рішень щодо накопичення даного активу.

Отже, розрахунок та аналіз показників ділової активності необхідний для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо обсягів придбання необоротних та оборотних активів, а також вибору методу розрахунків: попередня оплата чи післяплата.

Коефіцієнти фінансової стійкості характеризують структуру розподілу засобів підприємства та їх джерел (табл. 2.12).

Таблиця 2.12.

Коефіцієнти фінансової стійкості ТДВ «Терезине» за 2021-2023 роки

Показник	2021 р.	2022р.	2023р.	Зміна (+,-)		
				2022/ 2021	2023/ 2022	2023/ 2021
Коефіцієнт автономії	0,95	0,97	0,83	0,02	-0,14	-0,12
Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів	0,92	1,15	1,14	0,23	-0,01	0,22
Коефіцієнт маневрування	0,45	0,52	0,44	0,07	-0,08	-0,01
Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами	2,45	1,85	1,68	-0,60	-0,17	-0,77
Коефіцієнт співвідношення власних і позикових коштів підприємства	0,09	0,07	0,37	-0,02	0,30	0,28
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	1,00	1,00	1,00	-	-	-
Коефіцієнт кредиторської заборгованості	0,73	1,00	1,00	0,27	-	0,27

Джерело: розраховано автором за даними підприємства (додатки Д. Е. Ж)

До показників фінансової стійкості суб'єкта господарювання належать:

1. Коефіцієнт автономії – це відношення власного капіталу до всього капіталу підприємства. Повну фінансову стійкість суб'єкта господарювання характеризує показник 0,5.

2. Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів – це відношення оборотних активів до необоротних активів. Оптимальне значення коефіцієнта залежить від стратегії підприємства. Якщо значення показника перевищує 1, то підприємство має високу платоспроможність, тому що у структурі активів зростає частка ліквідних активів.

3. Коефіцієнт маневрування – це відношення власних обігових коштів до власного капіталу. Значення коефіцієнта, яке перевищує 0,5 можна оцінювати позитивно.

4. Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами – це відношення власних обігових коштів до запасів підприємства. Оптимальним вважають значення коефіцієнта 0,6-0,8 пунктів.

5. Коефіцієнт співвідношення власних і позикових коштів підприємства -це відношення зобов'язань підприємства до власного капіталу. Нормативне значення коефіцієнта – менше одиниці.

6. Коефіцієнт короткострокової заборгованості – це відношення поточних зобов'язань до всіх зобов'язань підприємства.

7. Коефіцієнт кредиторської заборгованості – це відношення кредиторської заборгованості та інших пасивів до всіх зобов'язань підприємства.

Інформація про фінансову стійкість ТДВ «Терезине» важлива для підготовки та прийняття фінансових рішень менеджерами.

З аналізу розрахованих коефіцієнтів фінансової стійкості ТДВ «Терезине» за 2021-2023 роки бачимо, що підприємство має високий рівень автономії, який перевищує значення нормативного показника на 0,45- 033 пункти, що характеризує досліджуване підприємство як таке, що має повну фінансову стійкість, не залежність від позикових коштів.

Значення коефіцієнта співвідношення оборотних та необоротних активів ТДВ «Терезине» теж має високе значення, яке у 2022-2023 роках перевищило одиницю та свідчить, що підприємство має велику платоспроможність за рахунок зростання частки ліквідних активів, що є позитивним.

Коефіцієнт маневрування ТДВ «Терезине» характеризується високим значенням, що характеризує частку мобільних власних коштів підприємства, якими воно може розпоряджатися без обмежень в процесі здійснення господарської діяльності.

Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами ТДВ «Терезине» у 2021-2023 роках значно перевищувало рекомендоване значення та свідчить про те, що досліджуване підприємство мало значний запас фінансової стійкості, що є позитивним.

Коефіцієнт співвідношення власних і позикових коштів підприємства має значення значно нижче одиниці та свідчить про те, що господарська діяльність підприємства здійснюється за рахунок власного капіталу.

Високий рівень фінансової стійкості ТДВ «Терезине» у 2021-2023 роках підтверджують значення коефіцієнтів короткострокової та кредиторської заборгованості.

Отже, дослідження показників фінансової стійкості ТДВ «Терезине» дає можливість зробити висновок, що досліджуване підприємство мало високий запас фінансової стійкості у досліджуваному періоді, та розвивалося за рахунок власного капіталу.

Проведені дослідження доповнимо оцінкою ліквідності активів ТДВ «Терезине», яке проводиться на основі розрахунку показників:

1. Коефіцієнта абсолютної ліквідності, який показує яку частку короткострокової заборгованості підприємство здатне погасити найближчим часом. Цей показник найбільше цікавить постачальників. Оптимальне значення коефіцієнта абсолютної ліквідності знаходиться в межах 0,2-0,5.

2. Коефіцієнт критичної ліквідності – показує перспективну платоспроможність підприємства на період, який дорівнює середній тривалості одного обороту дебіторської заборгованості. Нормативне значення – не нижче одиниці. Цей показник знаходиться в полі зору кредиторів.

3. Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття) – його значенням цікавляться інвестори, тому що показник показує платоспроможність підприємства за умови продажу різних видів матеріальних активів. Нормативне значення коефіцієнта – перевищення 2 (табл. 2.13).

Таблиця 2.13.

Коефіцієнти ліквідності ТДВ «Терезине» за 2021-2023 роки

Показник	Норматив	2021 р.	2022р	2023р	Зміна (+,-)		
					2022/ 2021	2023/ 2022	2023/ 2021
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,5	0,08	1,10	0,11	1,02	-0,99	0,03
Коефіцієнт критичної ліквідності	1,0	6,22	7,77	1,84	1,55	-5,93	-4,38
Коефіцієнт поточної ліквідності	>2	9,83	15,77	3,08	5,94	-12,69	-6,75

Джерело: розраховано автором за даними підприємства (додатки Д. Е. Ж)

Інформація про показники ліквідності ТДВ «Терезине» є важливою для менеджерів щодо налагодження господарських зв'язків із інвесторами, постачальниками, кредиторами. З аналізу коефіцієнтів ліквідності, які представлені в таблиці 2.13 можемо зробити висновок, що досліджуване підприємство мало високу критичну та поточну ліквідність. Коефіцієнт абсолютної ліквідності мав значення, яке перевищувало рекомендоване лише у 2022 році, у 2021 році.

У 2023 році значення даного показника ліквідності нижче нормативного, проте при високих коефіцієнтах фінансової стійкості та ділової активності існує перспектива зростання коефіцієнта абсолютної ліквідності.

Отже, проведене вивчення коефіцієнтів ліквідності ТДВ «Терезине» свідчить про те, що досліджуване підприємство мало нормальну ліквідність, тому може

цікавити постачальників, інвесторів, що є позитивним для перспектив розвитку даного суб'єкта господарювання.

Важливим ресурсом ТДВ «Терезине» є персонал, ефективність використання якого залежить від сформованої системи матеріального та морального заохочення (табл. 2.14).

Таблиця 2.14.

Показники чисельності та мотивації персоналу ТДВ «Терезине» за 2021-2023 роки

Показник	2021 р., тис.грн.	2022р., тис.грн.	2023р., тис. грн.	Зміни тис. грн. 2023р від 2021р.	Зміна 2022/ 2021рр.	Зміна 2023/ 2022рр.
Чистий дохід від реалізації продукції	234177,0	200686,0	373688,0	139511,0	-14,3	86,2
Витрати на оплату праці	34641,0	32071,0	59 158,0	24517,0	-7,4	84,5
В тому числі:						
Основна заробітна плата	31177,0	30467,0	52059,0	20882,0	-2,3	70,9
Премії	3464,0	1604,0	7099,0	3635,0	-53,7	342,6
Структура витрат на оплату праці, %	100,0	100,0	100,0	-	-	-
Основна заробітна плата	90,0	95,0	88,0	-2,0	+5,0	-7,0
Премії	10,0	5,0	12,0	+2,0	-5,0	+7,0
Чисельність, осіб	170,0	156,0	226,0	56,0	-8,2	44,9
Середньомісячна заробітна плата працівника, грн.	16981,0	17132,0	21813,0	4832,0	0,9	27,3
Середньомісячна заробітна плата працівників сільськогосподарських підприємств в Україні, грн.	11733,0	12243,0	14184,0	2451,0	4,3	15,9
Продуктивність праці, тис. грн/осіб	1377,5	1286,5	1653,5	276,0	-6,6	28,5

Джерело: узагальнено автором за даними підприємства (додатки Б, В, Г) [77,82]

З аналізу показників чисельності та мотивації персоналу ТДВ «Терезине» представлених в таблиці 2.14 бачимо, що на досліджуваному підприємстві середня чисельність працівників на протязі досліджуваного періоду змінювалася: у 2023

році порівняно з 2021 роком чисельність персоналу зросла на 56 осіб, або на 44,9%, що було пов'язане із нарощуванням обсягів виробництва.

Система мотивації персоналу ТДВ «Терезине» складається із основної заробітної плати та премій. В структурі оплати праці, премії становили 10% у 2021 році, у 2022 році – 5%, а у 2023 році – 12%.

Отже, у 2023 році частка премій у витратах на оплату праці зростала порівняно з попередніми періодами, що є позитивною тенденцією.

Важливим у мотиваційній політиці ТДВ «Терезине» є те, що середньомісячна заробітна плата працівників підприємства мала позитивну тенденцію: у 2023 році порівняно з 2021 роком абсолютний приріст даного показника становив 4832 грн.

Порівняльний аналіз динаміки середньомісячної заробітної плати працівників ТДВ «Терезине» та середнього показника по галузі дає можливість зробити висновок, що середньомісячна заробітна плата працівників досліджуваного підприємства перевищувала середньогалузевий показник, що свідчить про належний рівень мотивації праці на підприємстві.

Негативною тенденцією показників, що характеризують діяльність ТДВ «Терезине» є те, що темпи зростання витрат на оплату праці перевищували темпи зростання продуктивності праці.

Таким чином, проведені дослідження показників чисельності та мотивації праці персоналу ТДВ «Терезине» підтверджують важливість цієї інформації для менеджерів досліджуваного підприємства, які, користуючись результатами дослідження, повинні відрегулювати співвідношення між темпами зростання чистого доходу підприємства від реалізації продукції, витрат на оплату праці, продуктивності праці.

А нашу думку, управлінцям ТДВ «Терезине» необхідно оптимізувати структуру витрат на оплату праці, збільшивши частку премій, що підвищить рівень мотивації праці персоналу.

Отже, інформація про стан, динаміку показників, які характеризують зміну чинників внутрішнього середовища є важливою складовою інформаційного забезпечення функціонування ТДВ «Терезине», що дає можливість управлінцям орієнтуватися наскільки підприємство слідує визначеній місії, стратегії, цілям, які сильні та слабкі сторони організації формуються в той чи інший час її діяльності на ринку.

2.3. Маркетингова інформація в забезпеченні управління функціонуванням організації

Особливе значення в інформаційному забезпеченні функціонування ТДВ «Терезине» має інформація про мікросередовище та макросередовище діяльності підприємства.

Важливість такої інформації проявляється в тому, що вона несе дані про можливості та загрози діяльності ТДВ «Терезине», джерела виникнення яких знаходяться у зовнішньому середовищі.

Інформацію про мікросередовище функціонування ТДВ «Терезине» формують дані про:

- споживачів — задля задоволення потреб яких досліджувана організація проводить свою господарську діяльність;
- постачальників — без яких підприємство не зможе виробляти продукцію та надавати послуги;
- посередників — за допомогою яких підприємство просуває свою продукцію на ринок, отримує від них важливу комерційну підтримку;
- конкурентів, що створюють загрози для просування виготовленої ТДВ «Терезине» продукції на ринок (рис. 2.3).

Рис. 2.3. Основні види інформації про мікросередовище ринку сільськогосподарської продукції

Джерело: узагальнено автором [13]

Інформація про суб'єктів мікросередовища дає можливість менеджерам ТДВ «Терезине» приймати управлінські рішення щодо ринків збуту продукції, вибору каналів розподілу продукції, вибору засобів просування продукції на ринок. Вивчення інформації про споживачів створює умови ТДВ «Терезине» для розуміння перспективи реалізації продукції обраним групам споживачів – цільовому ринку досліджуваного підприємства, який визначається в результаті сегментування ринку.

При дослідженні мікросередовища діяльності ТДВ «Терезине», збирається інформація про ринок сільськогосподарської продукції як такий, що передбачає вивчення важливих характеристик ринку, дані про яких створюють основу для прийняття менеджерами підприємства управлінського рішення про вибір конкретного ринку збуту продукції (рис. 2.4).

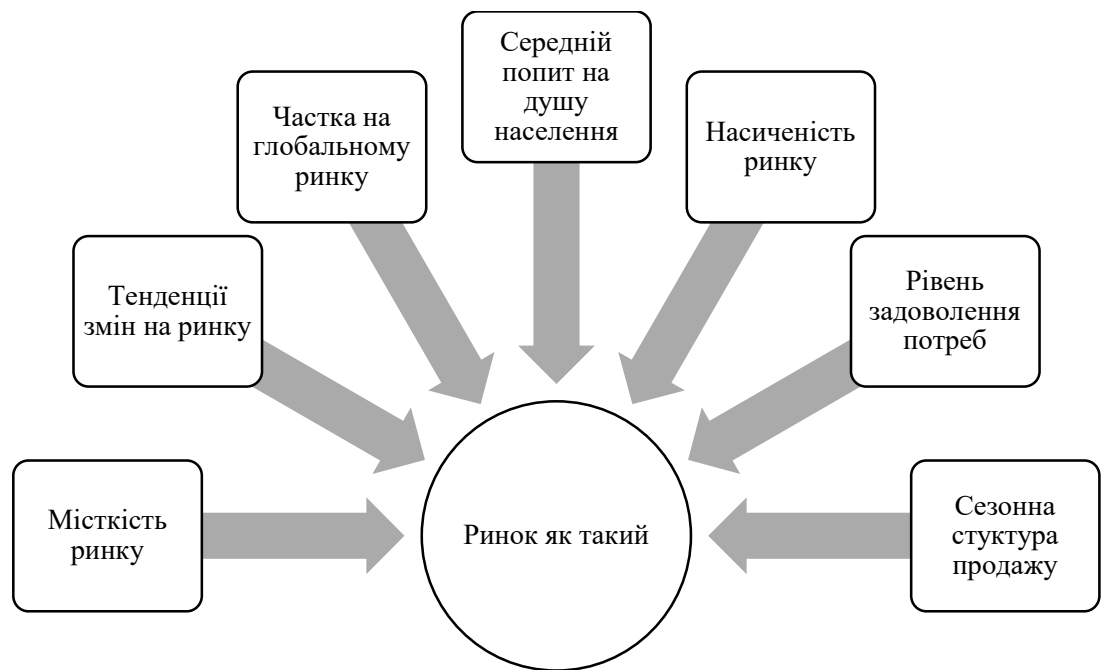

Рис. 2.4. Характеристики ринку сільськогосподарської продукції як такого

Джерело: узагальнено автором [3, 13]

Інформація про мікросередовище функціонування ТДВ «Терезине» є важливою частиною інформаційного забезпечення функціонування організації.

Інформацію про ринок, маркетинговий підрозділ ТДВ «Терезине» збирає шляхом кон'юнктурних досліджень в яких виділяють такі етапи: поточне спостереження – збір, оброблення маркетингової інформації; аналіз кон'юнктури ринку; прогнозування кон'юнктури для прийняття необхідних управлінських рішень.

Мікросередовище є такими, що менеджери ТДВ «Терезине» можуть прийняти управлінське рішення про його зміну задля досягнення нових цілей та реалізації нових стратегій досліджуваного підприємства.

Інформація про макросередовище ринку сільськогосподарської продукції відображає стан чинників, дія яких має об'єктивний характер, ТДВ «Терезине» не

може їх контролювати, впливати на їх дію, його завданням є лише пристосування до них (рис. 2.5).

Рис.2.5. Чинники макросередовища діяльності ТДВ «Терезине»

Джерело: розроблено автором

Інформація про політико-правові чинники впливу на господарську діяльність для суб'єктів господарювання таких як ТДВ «Терезине», які здійснюють її на основі приватної форми власності є важливою, тому що вони зорієнтовані на роботу в ринковій економіці, на європейські цінності.

На сучасному етапі свого розвитку, Україна є країною з ринковою економікою, яка обрала європейський вибір [27], що є важливим для діяльності ТДВ «Терезине».

ТДВ «Терезине» проводить свою господарську діяльність на приватній формі власності. Стаття 41 Конституції України стверджує, що кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним [31].

У статтях 324-327 Цивільного кодексу України ідеться про право власності українського народу, право приватної власності, право державної власності та право комунальної власності [90].

У статті 1 Господарського кодексу України зазначено, що «цей Кодекс визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання» [17].

Сферу справляння податків і зборів в Україні регулює Податковий кодекс України [54].

Загальні напрями державної економічної та фінансової політики визначає Закон України «Про Державний бюджет України» [60].

Особливості роботи організацій регулюють Закони України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» [69], «Про колективні угоди та договори» [66], «Про оплату праці» [67], «Про відпустки» [59], Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні [57] тощо.

В Україні сформоване галузеве законодавство, яке регулює діяльність суб'єктів господарювання, які проводять свою діяльність у сільськогосподарській сфері. До таких нормативних документів належать:

1. Закони України: Земельний кодекс України [24], Закон України «Про колективне сільськогосподарське підприємство» [65], Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» [61] тощо.

2. Постанови Верховної Ради України: «Про заходи щодо захисту внутрішнього ринку від імпорту цукру білого, цукрових сиропів та насіння цукрових буряків» [62], «Про виконання земельного законодавства при реформуванні аграрного сектора економіки» [58] тощо.

3. Укази Президента України, Постанови Кабінету міністрів України, Рішення органів місцевої влади.

Політико-правовим чинником, який формує загрози для проведення господарської діяльності ТДВ «Терезине» є повномасштабне вторгнення росії на

територію України, наслідком якого стало значне руйнування вітчизняного агропромислового комплексу.

Таким чином, проведені дослідження показують, що для інформаційного забезпечення функціонування ТДВ «Терезине» важливою є інформація про політико-правові чинники, які визначають можливості проведення господарської діяльності організацією в основі якої є приватна форма власності, можливості реалізації її цілей, які побудовані на європейських цінностях та дають змогу зрозуміти загрози проведенню сільськогосподарської діяльності.

Інформація про економічні чинники, що діють у зовнішньому середовищі ТДВ «Терезине» важлива для менеджерів організації тим, що дає дані, які є підставою для прийняття управлінських рішень щодо доцільності проведення даного виду господарювання в той чи інший час, оскільки економічні чинники є більш мінливими ніж політико-правові (рис.2.6).

Економічні чинники впливу на діяльність ТДВ «Терезине»	
Макроекономічні чинники: 1. Тенденції зміни валового внутрішнього продукту. 2. Рівень інфляції. 3. Рівень цін реалізації. 4. Рівень безробіття. 5. Кредитні відсотки. 6. Система оподаткування. 7. Митні тарифи.	Доходи споживачів: 1. Середня заробітна плата в Україні 2. Тривалість робочого дня. 3. Структура вільного часу

Рис. 2.6. Економічні чинники макросередовища діяльності ТДВ «Терезине»

Джерело: розроблено автором

Аналіз економічних чинників дає інформацію менеджерам ТДВ «Терезине» про те, що сільське господарство в Україні є базовим елементом агропромислового

комплексу країни. Значення сільського господарства проявляється в тому, що воно формує продовольчу, економічну, екологічну, енергетичну безпеки.

В Україні аграрний сектор забезпечує в середньому 10% валового внутрішнього продукту та близько 40% експорту [41,84].

Негативним економічним чинником, який впливає на функціонування ТДВ «Терезине» є зростання інфляції, тому аналіз інфляційних процесів є важливим завданням менеджменту досліджуваного підприємства. Динаміку інфляції в Україні можемо спостерігати на зміні індексу інфляції за 2013-2023 роки (рис 2.7).

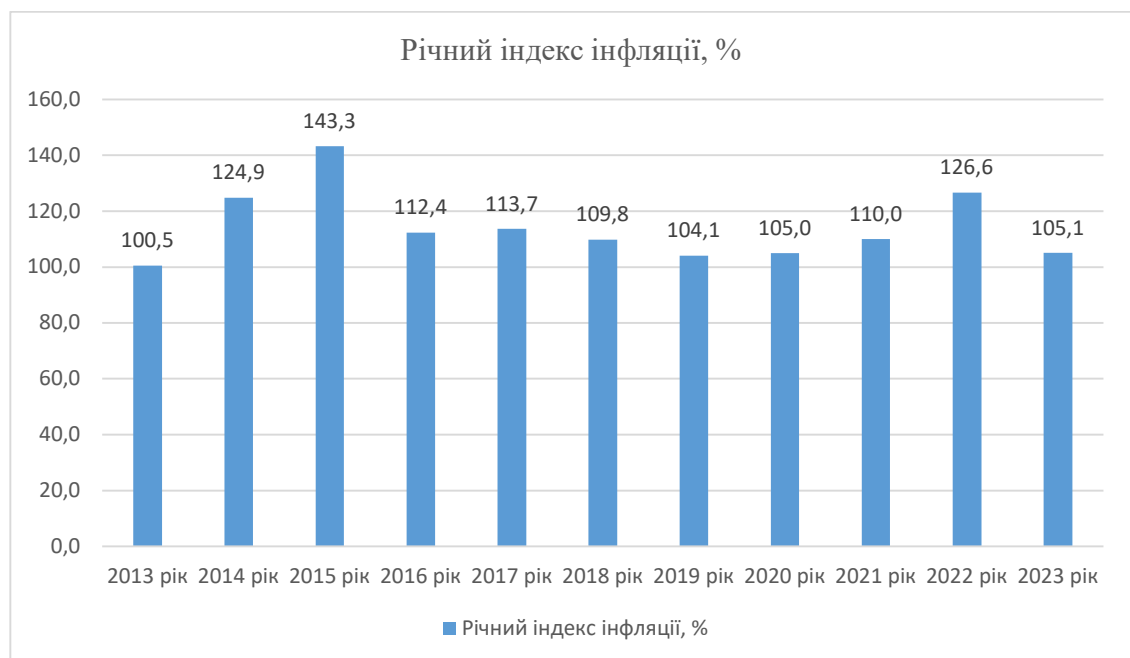

Рис. 2.7. Річний індекс інфляції в Україні за 2013-2023 роки

Джерело: узагальнено автором [25].

При визначенні заробітної плати персоналу менеджери ТДВ «Терезине» зобов'язані вивчати макроекономічні показники, які характеризують середній рівень заробітної плати в Україні. За даними Пенсійного Фонду України середня місячна заробітна плата в Україні у 2021-2023 роках зростала (табл. 2.15).

Таблиця 2.15.

Середня місячна заробітна плата в Україні за 2021-2023 роки

Показники	2021 рік	2022 рік	Динаміка, %	2023 рік	Динаміка, %
Середня місячна заробітна плата, грн.	12993,50	13376,21	102,94	14308,46	106,97

Джерело: узагальнено автором [78].

За даними Міністерства фінансів України рівень безробіття в Україні в період 2013-2021 років мав тенденцію зростання (рис.2.8).

Рис. 2.8. Рівень безробіття в Україні за 2013-2021 роки

Джерело: узагальнено автором [72].

Важливою інформацією макросередовища для менеджерів ТДВ «Терезине» є інформація про програми підтримки бізнесу в Україні. Державна програма «Доступні кредити 5-7-9%» створена за ініціативою Президента України та уряду, щоб підтримати розвиток малого бізнесу. Суб'єкти господарювання, що є учасником програми «Доступні кредити 5-7-9%», можуть отримати кредитну

позику до 50 млн грн на термін до 3 або до 5 років, залежно від цілей фінансування [61, 68, 74].

Отже, дослідження показали, що інформація про економічні чинники є важливою для ТДВ «Терезине», тому що володіння данною інформацією дає можливість менеджерам підприємства більш реально спрогнозувати можливості розвитку підприємства.

Природно-географічні чинники ведення сільського господарства в Україні є сприятливими. За даними статистики, площа орних земель України дорівнює 30 % орних земель Європейського Союзу та 2,1 % світового земельного банку. Український чорнозем становить 25% світового, що надає вітчизняним виробникам певні переваги [84].

Соціально-культурні чинники є такими, що населення України має споконвічний досвід ведення сільського господарства, тому даний чинник позитивно впливає на розвиток діяльності ТДВ «Терезине».

Важливим макроекономічним чинником, який являється визначальним у формуванні результату функціонування ТДВ «Терезине» є технологічний фактор.

Інновації в агробізнесі – це результат реалізації об’єкта інтелектуальної власності [32]. Технологічні інновації в агробізнесі – це новітні сільськогосподарські технології, техніка для переробки сільськогосподарської сировини, нові сорти рослин та породи тварин, нові види добрив та засобів захисту рослин та тварин, інноваційні методи профілактики та лікування хвороб тварин тощо. Використання інноваційних технологій забезпечуватиме прогресивний розвиток сільського господарства, сприятиме залученню додаткових інвестицій, зміцненню економічної та технологічної безпеки [93].

Отже, проведені дослідження чинників зовнішнього середовища ТДВ «Терезине» приводять нас до висновку про важливість інформації про зовнішнє середовище для інформаційного забезпечення функціонування організації.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТДВ «ТЕРЕЗИНЕ»

3.1. Інформаційне забезпечення у системі управління фінансово-економічною безпекою організації

Розвиток ринкового середовища характеризується формуванням складних економічних процесів, які можуть спричиняти виникнення проблем, що будуть заважати успішному розвитку підприємства.

Сучасні інформаційні технології сприяють покращенню реалізації підприємством власних інтересів, пришвидшують процеси обміну та співпраці. Водночас неефективне використання інформації здатне послабити або завдати значної шкоди безпеці конкурентного підприємства, яке не має дієвої системи захисту від негативних інформаційних впливів [81].

У насиченому інформаційному середовищі підприємство будь-якої форми власності зобов'язане дбати про інформаційну безпеку, тому що витік інформації про фінансовий стан підприємства, його цілі, завдання, клієнтську базу тощо, можуть значно нашкодити реалізації його планів.

Ефективність підготовки, прийняття, реалізації управлінських рішень в значній мірі залежить від обсягів, швидкості обробки інформації, її якісних складових.

Таким чином, неналежне інформаційне забезпечення може нанести шкоду конкурентоспроможності підприємства, його іміджу, призвести до втрати довіри клієнтів. Втрата інформації для організації може стати причиною втрати фінансових, трудових, технологічних ресурсів.

Інформаційна безпека є невід'ємною складовою ефективної діяльності підприємства [81].

Дослідник Шевчук М. О. вважає, що «інформаційна безпека» – це: «стійкий стан інформаційної сфери, що забезпечує її цілісність і захищеність об'єктів за наявності негативних внутрішніх і зовнішніх впливів, заснований на усвідомленні людиною своїх цінностей, потреб і цілей розвитку» [91].

Забезпечення інформаційної безпеки стає дедалі важливішим аспектом управління підприємством в сучасному світі. Швидкі темпи технологічного розвитку та поширення цифрових інструментів створюють нові можливості для бізнесу [43].

Забезпечення безпеки інформаційної бази стає важливою стороною управління ТДВ «Терезине».

Досліджуване підприємство як багато інших вітчизняних суб'єктів господарювання перебуває під впливом швидких темпів технологічного розвитку та поширення сучасних цифрових інструментів.

В ТДВ «Терезине» використовуються різні технічні комунікаційні засоби для передачі, накопичення, зберігання інформації, застосування автоматизованих систем обліку та документообігу, впровадження аналітичних систем обробки інформації.

Формування об'ємної інформаційної бази на підприємстві, розміщення інформації на цифрових носіях формує загрози інформаційній безпеці ТДВ «Терезине».

Для забезпечення інформаційної безпеки ТДВ «Терезине» необхідно:

1. Проводити постійний моніторинг готовності системи управління до реагування на можливі загрози.
2. Шукати можливості недопущення викривлення інформації, витоку за межі підприємства.
3. Розробити перепони на шляху викрадення чи знищення інформації.

Загрози економічній безпеці ТДВ «Терезине», можна розділити на дві групи: активні, пасивні.

Причиною активних загроз є зовнішні впливи внаслідок навмисного втручання в інформаційну базу досліджуваного підприємства: вірусні пошкодження, хакерські атаки тощо. Джерело пасивних загроз знаходиться у внутрішньому середовищі підприємства: несправність обладнання, некомпетентність персоналу, що може спричинити появи несанкціонованого доступу до інформаційної бази тощо.

Заходами, які можуть забезпечити протистояння інформаційним загрозам ТДВ «Терезине» є:

- встановлення брандмауерів;
- оновлення програмного забезпечення;
- резервне копіювання даних;
- антивірусні системи;
- навчання персоналу основам кібергігієни;
- розроблення протоколу реагування на інциденти тощо.

Для підвищення ефективності організації заходів забезпечення інформаційної безпеки ТДВ «Терезине» необхідно:

1. Налагодити організацію системного резервного копіювання інформаційних даних у хмарні сховища.

2. Для забезпечення конфіденційності інформації, що зберігається в хмарних сховищах застосовувати її шифрування.

3. Для додаткового захисту інформації доцільно налагодити використання корпоративної електронної пошти для роботи з документами та обміном інформацією.

4. Визначити перелік співробітників, які матимуть право доступу до важливих інформаційних ресурсів для організації.

5. Використовувати принцип двофакторної аутентифікації для підтвердження особистості користувача інформації.

6. Зробити вибір сучасних комунікаційних платформ, які зможуть використовувати співробітники з метою взаємодії при дистанційній роботі.

7. Розробити перелік вимог до персоналу щодо користування інформаційно-комунікаційними каналами.

8. Впроваджувати навчальні програми, які будуть спрямовані на підвищення кваліфікації персоналу щодо роботи з інформацією.

Експерти Комітету безпеки та захисту бізнесу надали рекомендації для забезпечення інформаційної безпеки компаніям. На їхню думку, «інформаційна безпека – це стан захищеності інформації в усіх її проявах, в якому забезпечується її конфіденційність, цілісність та доступність. Таке визначення є максимально наближеним до стандартів ІСО. Воно передбачає системний підхід до інформаційного захисту, адже інформація зберігається не тільки на цифрових носіях, а і передається людьми» [26].

На думку дослідників-експертів основними правилами кібергігієни для бізнесу та працівників, які можуть на 50% зменшити інформаційні ризики підприємства є [26]:

1. Регулярно оновлювати програмне забезпечення.
2. Використовувати складні та неповторні паролі.
3. Використовувати двохфакторну автентифікацію.
4. Використовувати шифрування.
5. Створювати резервні копії.
6. Блокувати екран ноутбука / смартфона.
7. Використовувати ліцензійне програмне забезпечення.
8. Не попадатися на соцінженерію.
9. Встановити захисне програмне забезпечення.
10. Не публікувати в соцмережах для всіх приватну інформацію.

На нашу думку, перераховані заходи будуть сприяти підвищенню інформаційної безпеки ТДВ «Терезине», допоможуть уникнути ризиків безпеки, які

можуть бути пов'язані із недбалим ставленням до роботи зі сторони персоналу, невмілим використанням технічних засобів чи програмного забезпечення.

3.2 Удосконалення інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень в організації

Для підтримки економічної стабільності діяльності ТДВ «Терезине» важливого значення набуває інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень, оскільки управлінське рішення перебуває в центрі роботи менеджера.

Процес управління ТДВ «Терезине» є досить складним, тому що діяльність підприємства пов'язана із тваринництвом, яке передбачає щоденне забезпечення тварин кормовою базою, лікуванням від різноманітних хвороб, організацію утримання ВРХ у здорових умовах. Виходячи з цих аргументів, важливість прийняття обгрунтованих управлінських рішень набуває особливого значення.

Конкуренція у аграрній галузі є досить високою, тому від здатності головного керівника – директора та менеджерів низових рівнів управління орієнтуватися в ринковій ситуації та процесах, які відбуваються у внутрішньому середовищі організації залежить здатність ТДВ «Терезине» протистояти конкурентам та мати конкурентні переваги у конкурентній боротьбі за кращі позиції на ринку.

На нашу думку, в системі менеджменту ТДВ «Терезине» існує прямий взаємозв'язок між процесом прийняття управлінських рішень та інформаційними ресурсами, якими володіє організація.

Для генерування інформації та формування її достатнього масиву для підготовки та прийняття обгрунтованих управлінських рішень необхідні фінансові ресурси для:

- найму менеджерів, які володіють стратегічним мисленням, розуміють місію, стратегію організації, здатні ставити перед працівниками чіткі та зрозумілі цілі, та контролювати процес та результати виконання завдань;
- найму кваліфікованих працівників-підлеглих, які мають навички збору, систематизації, аналізу інформації, узагальнення результатів аналітичної роботи, визначення тенденцій в ринковому середовищі чи у внутрішньому середовищі організації;
- найму персоналу, який здатний з розумінням підходити до виконання управлінських рішень, проявляти інтерес до спільної справи, вміти встановлювати зворотній зв'язок та комунікаційні зв'язки в команді;
- придбання сучасних технічних засобів необхідних для збору, накопичення, систематизації, обробки інформації;
- придбання сучасного програмного забезпечення, яке забезпечить швидку та якісну обробку інформації, належну безпеку інформаційного забезпечення.

Головною метою одержання та накопичення інформації в ТДВ «Терезине» є оптимізація ефективності діяльності організації. Важливо розуміти, інформація, яку отримують із внутрішніх та зовнішніх джерел може відрізнятися за достовірністю та прогнозованістю.

Внутрішнє середовище, як джерело внутрішньої інформації є контрольованим зі сторони менеджменту ТДВ «Терезине», тому ця інформація у більшості випадків є достовірною та прогнозованою.

У ТДВ «Терезине» основним постачальником інформаційних ресурсів на основі яких приймаються управлінські рішення є система бухгалтерського обліку, яка надає керівнику інформацію на базі первинних або зведених документів бухгалтерського обліку.

Важливим завданням оптимізації інформаційного забезпечення прийняття обґрунтованих управлінських рішень в ТДВ «Терезине» є оптимізація бухгалтерського обліку, підвищення рівня кваліфікації облікових працівників.

Важливим джерелом інформації необхідної для прийняття управлінських рішень в ТДВ «Терезине» є служба головного контролера, який безпосередньо підпорядкований директору підприємства. Основна функція контролінгу полягає в тому, щоб шляхом підготовки і надання необхідної управлінської інформації націлити керівництво підприємства на прийняття рішень і необхідні дії, цільовим завданням контролінгу виступає побудова на підприємстві ефективної системи прийняття, реалізації, контролю та аналізу управлінських рішень [37].

На думку дослідників Пушкар М. С., Пушкар Р. М., «контролінг є компонентом управління, він забезпечує інформацію для координації, організації і регулювання об'єктів спостереження» [71, с. 28].

Контролер завдяки отриманій інформації та її аналізу впливає на рішення і відіграє значну роль у просуванні підприємства до стратегічної мети [98].

Для вдосконалення інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень в організації, важливо, щоб фахівець на посаді контролера володів комплексними знаннями: фінанси, облік, аудит, планування, аналіз, виробництво, маркетинг, логістика, юриспруденція.

На нашу думку, контролінг є системою, яка формується на підприємстві задля відстеження ситуації у внутрішньому та зовнішньому середовищах, донесенням цієї інформації до керівника та наданням порад керівнику щодо вирішення проблемних ситуацій на підприємстві.

Інформація, яку отримують в ТДВ «Терезине» для прийняття управлінських рішень із зовнішнього середовища може бути менш достовірною та прогнозованою.

Інформація із зовнішнього середовища може бути первинною і вторинною [5, 6]. Первинні дані отримують в результаті польових досліджень, вторинною називається інформація, яка вже «існує в опублікованому вигляді і збиралася для інших цілей, ніж ті, які має на меті отримати фірма в конкретних ринкових умовах» [13, с.89].

Кожен вид даної інформації має свої переваги та недоліки (рис. 3.1).

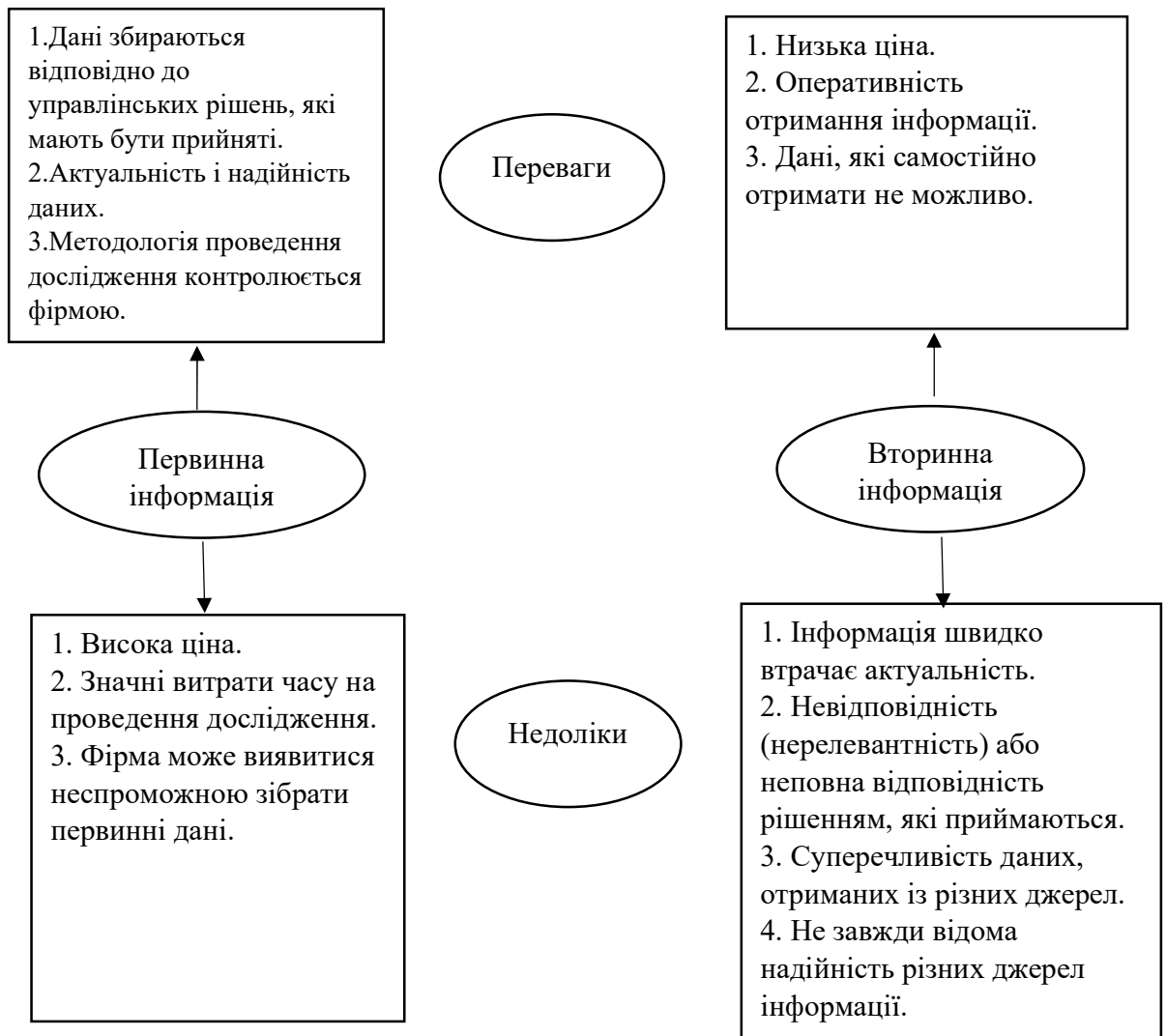

Рис. 3.1. Переваги і недоліки первинної і вторинної інформації

Джерело: [13, с. 92]

Таким чином, збір інформації в зовнішньому середовищі має ретельно плануватися, тому що основними обмеженнями процесу збору є: час, гроші, виконавці.

Інформація для прийняття управлінських рішень, як зовнішня так і внутрішня має відповідати наступним критеріям якості

- корисність інформації – задоволення потреб користувачів в інформації;

- своєчасність (оперативність) надходження інформації: дані мають бути оперативно зібрані та якісно опрацьовані.
- суттєвість: до кожної ланки управління має надходити лише та інформація, яка безпосередньо стосується конкретного завдання.
- конфіденційність: адресний характер інформації.
- економічність: ефект від зібраної інформації має перевищувати витрати на її збір.

Таким чином, в ТДВ «Терезине» важливо постійно вдосконалювати інформаційне забезпечення процесу прийняття управлінських рішень, тому що від ефективності організації даного процесу залежить конкурентоспроможність підприємства на ринку.

Будь-який процес управління починається зі збирання, обробки інформації і закінчується збиранням інформації, яка дає вихідні дані для нового витка управління.

Підготовка та вибір управлінських рішень, їх реалізація пов'язана із збиранням, результатами обробки інформації та закінчується формуванням нової інформації, яка буде базою для прийняття управлінських рішень.

Механізм ефективного процесу інформаційного забезпечення вимагає подальшого удосконалення.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній (бакалаврській) роботі здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано шляхи покращення інформаційного забезпечення функціонування організації.

Результати дослідження дають можливість зробити наступні висновки:

1. Інформаційне забезпечення функціонування організації є запорукою її успішного розвитку. Суб'єкти господарювання не можуть проводити свою діяльність без інформації про стан та зміни чинників внутрішнього та зовнішнього середовища. Інформацію формують дані, відомості у будь-якій формі, значення показників, різноманітні повідомлення про явища, події, діяльність, що представляють інтерес для конкретної організації.

2. Інформаційне забезпечення – це накопичення та групування отриманих даних, які необхідні для підвищення результативності діяльності організації.

Мета інформаційного забезпечення організації – це надання інформації менеджменту для підготовки та прийняття ефективних управлінських рішень.

3. Інформаційне забезпечення діяльності організації формують чотири основні елементи: інформаційні ресурси, інформаційні технології, технічні засоби та програмне забезпечення. Інформаційні технології – це система методів і способів збирання, передання, накопичення, опрацювання, зберігання, подання і використання інформації. Технічні засоби – це обладнання для обробки інформації, яке ділиться на дві великі групи: основні та допоміжні засоби обробки. До допоміжних засобів обробки інформації належать засоби оргтехніки та ремонтно-профілактичні засоби. Основні засоби – це знаряддя праці з автоматизованої обробки інформації. Програмне забезпечення – це набір інструкцій, які підказують апаратному забезпеченню, що робити. Програмне забезпечення створюється за допомогою процесу програмування.

4. Для ефективного інформаційного забезпечення функціонування організації необхідним є налагодження інформаційно-комунікаційного процесу, основу якого формують два складових елементи: інформація та комунікація. Комунікація – це обмін інформацією між двома і більше особами, які перебувають у внутрішньому чи зовнішньому середовищі організації та взаємодіють між собою для досягнення спільних цілей. Головною метою інформаційно-комунікаційного процесу є забезпечення розуміння інформації учасниками обміну.

5. Інформаційне забезпечення функціонування організації залежить від налагодження комунікацій як зовнішніх так і внутрішніх та організації інформаційно-комунікаційного процесу через формування інформаційно-комунікаційних мереж, які можуть бути таких типів: «Зірка», «Шпора», «Коло», «Тент», «Будинок». Основою інформаційно-комунікаційної мережі є інформаційний потік, який з'єднує окремі підрозділи, посадові особи.

6. Дослідження інформаційного забезпечення функціонування організації проводилося на матеріалах ТДВ «Терезине», зареєстроване за юридичною адресою в смт Терезине Київської області, основним видом економічної діяльності якого є розведення великої рогатої худоби молочних порід. Статутний капітал ТДВ «Терезине» становить 32 500 000 грн. Засновниками досліджуваного підприємства є вісім осіб, три з яких являються бенефіціарами.

7. ТДВ «Терезине» відповідно до критеріїв класифікації відноситься до групи малих підприємств, має молочні комплекси у с. Вільна Тарасівка та у смт Терезине Білоцерківського району Київської області. Проектна потужність комплексу в с. Вільна Тарасівка – 520 дійних корів, а у смт Терезине – 925 дійних корів.

8. Інформацією, якою мають володіти менеджери ТДВ «Терезине», щоб успішно здійснювати процес управління організацією є інформація про: місію організації; цілі; стратегії; завдання; структуру організації; ресурси; організаційну культуру. Місія ТДВ «Терезине» звучить так: «З любов'ю до України, з турботою

про споживачів хочемо створювати майбутнє аграрного виробництва сьогодні, формуючи довіру споживачів до вітчизняної сільськогосподарської продукції. Прагнемо дати можливість кожному співробітнику відчувати перспективу розвитку, можливість проявити творчий підхід до справи та отримати гідну винагороду за свою працю». Стратегією досліджуваного підприємства є стратегія розвитку.

9. Для реалізації поставлених цілей і завдань досліджуване підприємство формує організаційну структуру управління, яка є функціональною, має три рівні управління. Інформаційно-комунікаційна мережа ТДВ «Терезине» типу «Намет» базується на вертикальних і горизонтальних інформаційно-комунікаційних каналах. Для обміну інформацією в ТДВ «Терезине» застосовуються усні, письмові, електронні комунікації.

10.3 метою прискорення обробки та руху даних інформаційно-комунікаційними каналами в ТДВ «Терезине» використовується управлінська програма «BAS АГРО. Комплексне управління підприємством», яка охоплює бухгалтерію, управління виробництвом, логістикою, реалізацією тощо і складається із підсистем: рослинництво, тваринництво, елеватор, управління сільськогосподарським автотранспортом. Програма «М.Е.Дос. Інтеграція з BAS» – модуль, призначений для коректного перенесення даних з «BAS АГРО. Комплексне управління підприємством», що дає можливість спростити щоденну роботу бухгалтерів ТДВ «Терезине». Персонал ТДВ «Терезине» використовує такі інформаційно-комунікаційні платформи: Web, iOS, Android, Windows, Mac. Для установки та використання програмних продуктів, ТДВ «Терезине» оснащене комп'ютерами, принтерами, сканерами, копіювальним обладнанням, відеопроєктори, точками доступу тощо

11. Аналіз активів та пасивів ТДВ «Терезине» за 2021-2023 роки показав, що досліджуване підприємство забезпечене матеріальними, фінансовими та технічними ресурсами.

12. Важливим є те, що валюта балансу характеризується позитивною тенденцією: у 2022 році порівняно з 2021 роком зростання становило 4,3 %, а у 2023 році порівняно з 2022 роком – 70,81%.

Аналіз показників активів ТДВ «ТЕРЕЗИНЕ» за 2021-2023 роки показав, що в аналізованому періоді більшість статей активу зростало, що свідчить про те, що в досліджуваному періоді підприємство розвивалося.

13. У 2022 році в результаті повномасштабного вторгнення росії на територію України діяльність підприємства погіршилася, підтвердженням цього є зміна стану окремих статей активу балансу порівняно з 2021 роком: необоротні активи знизилися на 7,1%, з них основні засоби – на 10,2%, що свідчить про погіршення матеріально-технічного оснащення досліджуваного підприємства.

14. Аналіз активів ТДВ «Терезине» показав, що необоротні активи у 2023 році порівняно з минулим періодом зросли на 71,5 %, основні засоби на 59,9%, що свідчить про покращення технічного оснащення досліджуваного підприємства.

15. Позитивно характеризувало діяльність ТДВ «Терезине» зростання довгострокових біологічних активів – поголів'я стада великої рогатої худоби (ВРХ) у 2023 році порівняно з 2021 роком на 15915 тис. грн., зростання у відсотках становило: у 2022 році порівняно з 2021 роком на 11,4 %, а у 2023 році порівняно з минулим періодом – на 48,9%. Позитивним в стані активів ТДВ «Терезине» є зростання поточних біологічних активів: зерна, зернових відходів, соломи, зеленої маса, коренеплодів, у 2022 році порівняно з 2021 роком на 43,2%, а у 2023 році порівняно з 2022 роком – на 67,2%. Поточні біологічні активи формують кормову базу для ВРХ.

16. Дослідження статей пасиву балансу ТДВ «Терезине» показав, що основним джерелом формування активів підприємства у 2021- 2023 роках був власний капітал, який у 2022 році порівняно з 2021 роком зріс на 5,9%, а у 2023 році порівняно з 2022 роком – на 46,2%, що є позитивною тенденцією.

2022 рік для досліджуваного підприємства характеризувався певними труднощами ведення господарської діяльності та отриманням збитків, що призвело до зниження нерозподіленого прибутку ТДВ «Терезине» на 3%. Зростання власного капіталу досліджуваного підприємства у 2022 році було забезпечене зростання зареєстрованого статутного капіталу на 776,1%, що є позитивним.

У 2023 році порівняно з 2022 роком стан пасивів підприємства покращився: власний капітал ТДВ «Терезине» збільшився на 46,2 %, що є позитивним. Дане зростання було забезпечене в результаті збільшення нерозподіленого прибутку на 56,9%, зареєстрований капітал – на 2,8%.

17. Аналіз показників фінансово-господарської діяльності показав, що у 2022 році порівняно з 2021 роком чистий дохід підприємства знизився на 14,3%, собівартість реалізованої продукції теж знизилася на 2,2%, підприємство у цьому періоді було збитковим. У 2023 році господарська діяльність ТДВ «Терезине» активізувалася, чистий дохід від реалізації продукції зріс на 86,2%, інші операційні доходи зросли на 894,9%. Позитивним є те, що в досліджуваному періоді ТДВ «Терезине» несло витрати на збут, що сприяло просуванню продукції підприємства на ринок. У 2023 році ТДВ «Терезине» отримало прибуток у розмірі 51868,0 тис.грн., приріст показника порівняно з 2021роком становить 27404,0 тис. грн., що є позитивним. Рентабельність підприємства у 2023 році перевищила показник 2021року на 3,5 %, що є позитивним.

18. Дослідження фінансових показників діяльності ТДВ «Терезине» показало, що підприємство в досліджуваному періоді мало високу ділову активність, було фінансово стійким та мало нормальну ліквідність, що важливо для співпраці з інвесторами, постачальниками.

19. Порівняльний аналіз динаміки середньомісячної заробітної плати працівників ТДВ «Терезине» та середнього показника по галузі дає можливість зробити висновок, що середньомісячна заробітна плата працівників досліджуваного

підприємства перевищувала середньогалузевий показник, що свідчить про належний рівень мотивації праці на підприємстві.

20. Інформація про чинники зовнішнього середовища необхідна менеджменту ТДВ «Терезине» для визначення можливостей та загроз для його діяльності.

Важливим є те, що ТДВ «Терезине» у 2021-2023 роках мало сформоване мікросередовище. В макросередовищі можливості для розвитку ТДВ «Терезине» створювала сформована стабільна нормативна база, наявність державних кредитних програм для підтримки малого бізнесу, сприятливі природно-кліматичні умови. Загрозами для діяльності ТДВ «Терезине» було військове вторгнення росії на територію України, що зменшило ринки збуту продукції, призвело до зростання інфляції, кредитних ставок.

21. Для досліджуваного підприємства важливо розробити заходи спрямовані на підвищення інформаційної безпеки. Особливе значення має вдосконалення підходів до інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень через зростання обсягів інформації, її якості, швидкості обробки.

22. Для покращення інформаційного забезпечення діяльності ТДВ «Терезине» важливо підвищувати рівень кваліфікації персоналу, який працює з інформацією, вдосконалювати технічні засоби та програмне забезпечення, підвищувати роль контролінгової служби в зростанні ефективності інформаційного забезпечення ТДВ «Терезине».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адлер О. О. Роль та особливості організаційно-інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності сучасного підприємства // Ефективна економіка. – 2020. – № 12 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2020/77.pdf.
2. Антонюк Б. П., Антонюк О. П. Технології інформаційного менеджменту: курс лекцій. – Луцьк : Вежа-друк, 2022. – 95 с.
3. Балабанова Л. В. Маркетинг : підручник. – К. : Знання-Прес, 2004. – 645 с.
4. Балабанова Л. В. Маркетинг підприємства: навч. посіб. / Л. В. Балабанова, В. В. Холод, І. В. Балабанова. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 612 с.
5. Батюк А. Є. Інформаційні системи в менеджменті: навч. посіб. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка», «Інтелект-Захід», 2004. – 520 с.
6. Бебик В. М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз : монографія. – К. : МАУП, 2005. – 440 с.
7. Буряк П. Ю. Маркетинг : навч. посіб. / П. Ю. Буряк, Б. А. Карпінський, Я. Ю. Карпова. – Львів : Професіонал. – 2008. – 318 с.
8. Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. – К. : Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. – 504 с.
9. Бутенко Т. А. Інформаційні системи та технології : навч. посіб. / Т. А. Бутенко, В. М. Сирий. – Харків : ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2020. – 207 с.
10. Васильєв С.В. Словник економічних термінів. – Д. : ДДАУ, 2005. – 192 с.
11. Веретін Л. С. Інформаційне забезпечення як одна із передумов удосконалення управління продуктивністю підприємства // Ефективна економіка. – 2015. – № 4 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4469>

12. Вороніна В. Л. Інформаційне забезпечення як інструмент ефективного управління підприємством [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // chrome-extension://efaidnbnmnnibpcajpcglclefindmkaj/https://dspace.pdau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/90c00c9c-ea7f-423f-ae82-377de8665161/content
13. Гаркавенко С. С. Маркетинг : підручник. – К. : Лібра, 2004. – 712 с.
14. Гетьман О.О. Економіка підприємства: навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 488 с.
15. Гірняк О. М., Лазановський П. П. Менеджмент : підручник. – Львів : «Магнолія 2006», 2007. – 352 с.
16. Гірняк О. М. Менеджмент : теоретичні основи і практикум / О. М. Гірняк, П. П. Лазановський. – Київ : «Магнолія плюс», Львів «Новий світ- 2000», 2003. – 336 с.
17. Господарський Кодекс України від 16 січня 2003 року N 436-IV // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – ст.144 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
18. Гріфін Р. Основи менеджменту : підручник / Р. Гріфін, В. Яцура. – Львів : Бак, 2001. – 555 с.
19. Гуменюк М. М. Основні чинники ефективного функціонування малого аграрного підприємництва / М. М. Гуменюк, Д. В. Неміш, І. Ф. Баланюк, Д. І. Шеленко // Вісник аграрної науки. – 2021. – №9 (822). – С.80-87 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://agroviznyk.com/pdf/ua_2021_09_11.pdf
20. Гуророва О. О. Основи менеджменту: навч. посіб. / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків: ХНАУ, 2009. – 327 с.
21. Денисенко М. П. Інформаційне забезпечення ефективного управління підприємством / М. П. Денисенко, І. В. Колос // Економіка та держава. – 2006. – № 7. – С.19 -24.

22. Завадський Й. С. Менеджмент: підручник. – К.: Вид-во Європ. унту, 2003. – 640 с.
23. Заєць В. М. Клод Шеннон – фундатор класичної теорії інформації та його вплив на сучасність // Комп'ютерні технології друкарства. – 2023. – №2 (50). – С. 41-56 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ctp.uad.edu.ua/images//ktd/50-3.pdf>
24. Земельний Кодекс України: Закон України від 25.10. 2001 р., № 2768-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
25. Індекс інфляції. Сайт МінФін. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/2023/>
26. Інформаційна безпека компанії: 10 правил для бізнесу і працівників [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://biz.ligazakon.net/news/214929_nformatsyna-bezpeka-kompan-10-pravil-dlya-bznesu--pratsvnikv
27. Кадирус І. І. Формування стратегії розвитку аграрного підприємства / І. І. Кадирус, А. С. Донських, В. А. Терещенко // Ефективна економіка. – 2020. – № 7.
28. Камаралі Г. В. Сутність інформації та її вплив на сучасну цивілізацію // Гілея: науковий вісник. – 2013. – № 72. – С. 406-410 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2013_72_78
29. Кіслов Д. В. Термінологія комунікацій: теоретичний дискурс та його практичне використання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/jpdf/Duur_2013_3_5.pdf
30. Козлова І. М. Чинники внутрішнього середовища стратегічного розвитку підприємства / І. М. Козлова, О. М. Костіна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/22497/1/>
31. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С.74.

32. Корнієнко Г. С. Аграрні інновації як чинник становлення національного агробізнесу // Право та інновації. – 2020. – № 3 (31) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://openarchive.nure.ua/server/api/core/bitstreams/42d8e4cb-e5f3-4c83-842e-817aab67ceee/content>

33. Кочубей Л. В. Особливості сучасних інформаційно-комунікативних технологій в Україні // Наукові записки. – 2018. – №3 (89) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

https://apiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/kochubei_osoblyvosti.pdf.

34. Крамаренко В.І. Менеджмент: навч. посіб. – Київ: ЦУЛ, 2000. – 248 с.

35. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г. Основи менеджменту : підручник. – К. : «Академвидав», 2003. – 416 с.

36. Кульчицький С. П. Організації інформаційної діяльності у сфері управління : навч. посіб. – К. : МАУП, 2002. – 224 с.

37. Лисьонкова Н. М. Контролінг, як інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень / Н. М. Лисьонкова, О. А. Єрмоленко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – № 32. – С. 132-135 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/9496/1/Lysenkova.pdf>

38. Лук'янець Т. І. Маркетингова політика комунікацій: навч. посіб. – К. : КНЕУ, 2010. – 524 с.

39. Мазур К. В. Менеджмент аграрного підприємства: навч. посіб. / К. В. Мазур, О. Г. Кубай. – Вінниця: ТВОРИ, 2020. – 284 с.

40. Макаровська Т. П. Економіка підприємства: навч. посіб. / Т. П. Макаровська, Н.М. Бондар. – К. : МАУП, 2003. – 304 с.

41. Матвієнко О. В., Цивін М. Н. Інформаційний менеджмент: опорний конспект лекцій у схемах і таблицях // Професійні ресурси документознавства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.documentoved.at.ua

42. Матвієнко О. В. Основи інформаційного менеджменту : навч. посіб. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 128 с.

43. Мачак Т. О. Інформаційне забезпечення управління системою економічної безпеки підприємства та його удосконалення / Т. О. Мачак, О. Л. Дубина, С. В. Юрчинко // Економіка та суспільство. – 2024. – № 61 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3787/3708>

44. Миколук О. А. Особливості інформаційного забезпечення управління підприємством / О. А. Миколук, В. М. Бобровник // Вісник Хмельницького національного університету. – 2021. – № 3. – С. 48-52.

45. Мороз Н. С. Сутність інформації в контексті загальних принципів інформаційної безпеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/http://science2016.lp.edu.ua/sites/default/files/Full_text_of_%20papers/vnulpurn_2016_845_23.pdf

46. Національний курс гривні щодо іноземних валют [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerate-chart>

47. Нестеренко С. А., Мартинова Л. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління ризиками господарської діяльності підприємств зернопродуктового підкомплексу // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – 2018. – № 1(36). – С. 253-262.

48. Новальська Н. І. Методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів з дисципліни «Управління інформаційними зв'язками». – К.: МАУП, 2018. – 44 с.

49. Осовська Г. В. Основи менеджменту : навч. посіб. – К.: Кондор, 2003. – 556 с.

50. Палагута С. С. Особливості інформаційного забезпечення управління підприємств і організацій // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Випуск 16. – С. 418-421.

51. Пеняк Ю. С. Роль інформаційного забезпечення при управлінні конкурентоспроможністю підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/344.pdf>

52. Пилипенко А. А. Менеджмент : навч. посіб. / А. А. Пилипенко, С. М. Пилипенко, В. І. Отенко. – Харків : Видавничий Дім «ІНЖЕК», 2005. – 456 с.

53. Побережна М. П. Електронні канали комунікації: функції, переваги, недоліки // Наукові праці НУХТ. – 2012. – № 44. – С. 174-180 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5e0c04f7-fa6a-437c-ad19-9e50a78eab64/content>

54. Податковий кодекс України: Закон України від 10.04.2014 р. № 1200-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

55. Пономарьова Н. М. Новітні підходи до сучасних маркетингових комунікацій / Н. М. Пономарьова, А. М. Пономарьов // ХНАДУ. – 2011. – № 3. – С. 756.

56. Правдюк А. Л., Прутська Т. Ю., Правдюк М. В. Інформаційне забезпечення управління підприємницькою діяльністю на засадах інституціоналізму: монографія / А. Л. Правдюк, Т. Ю. Прутська, М. В. Правдюк. – Київ: «Центр учбової літератури», 2019. – 360 с.

57. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 10.08.2022р. № 996-14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

58. Про виконання земельного законодавства при реформуванні аграрного сектора економіки: постанова Верховної Ради України від 11.01.2000 р. № 1364-XIV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2000. – № 6–7. – Ст. 45.

59. Про відпустки: Закон України від 24.12.2023р. № 504/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>

60. Про Державний бюджет України на 2024р.: Закон України від 09.11. 2023 р. № 3460-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-20>

61. Про державну підтримку сільського господарства України: Закон України від 24. 06. 2004 р. № 1877-IV, поточна редакція від 15.11.2024, № 4017-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15#Text>

62. Про заходи щодо захисту внутрішнього ринку від імпорту цукру білого, цукрових сиропів та насіння цукрових буряків: постанова Верховної Ради України від 23.03.2004 р. № 1653-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2004. – № 25.

63. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12. 2019р. № 361-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>

64. Про інформацію : Закон України № 2658-XII, від 02 жовтня 1992 р., поточна редакція від 27.07.2023, підстава № 3005-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

65. Про колективне сільськогосподарське підприємство: Закон України від 14.02. 1992 р. № 2114-XII, поточна редакція від 01.01.2023р. № 2465-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2114-12#Text>

66. Про колективні угоди та договори: Закон України від 23.02.2023р. № 2937-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2937-20#Text>

67. Про оплату праці: Закон України від 27.04. 224р. № 108/95-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95>

68. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва: Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>.

69. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України № 2275-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2018. – № 13. – ст.69 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>

70. Пушкар М. С. Інформаційні ресурси для бізнесу: формування та використання / М. С. Пушкар, М. Р. Пушкар. – Тернопіль : Карт – бланш, 2021. – 217 с.

71. Пушкар М.С. Контролінг: підручник / М.С. Пушкар, Р. М. Пушкар. – Тернопіль: Картбланш, 2004. – 370 с.

72. Рівень безробіття в Україні. Сайт Мін.Фін. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/2021/>

73. Роботи- дояри: успішний «тест-драйв». – Сайт MilkUA.info [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.milkua.info/uk/post/roboti-doari-uspisnij-test-drajv2>

74. Роз'яснення щодо Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://kharkivoda.gov.ua/ru/news/102134>.

75. Русак О. П. Координація цілей аграрних підприємств // Агросвіт. – 2015. – № 9 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.agrosvit.info/pdf/9_2015/5.pdf

76. Сердюк О. Д. Теорія та практика менеджменту : навч. посіб. – К. : Професіонал, 2004. – 432 с.

77. Середньомісячна заробітна плата за видами економічної діяльності за період з початку року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/gdn/Zarp_ek_p/Zp_ek_p_u/arh_zpp_u.htm

78. Середня заробітна плата за даними Пенсійного фонду України. Сайт Мін.Фін. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/average/pfu/2021/>

79. Сладкевич В. П. Сучасний менеджмент організацій : навч. посіб. – К. : МАУП, 2007. – 488 с.

80. Слюсарєва Л. А. Удосконалення комунікаційної політики підприємства / Л. А. Слюсарєва, О. М, Костіна // Економіка і суспільство. – 2018. – Випуск 16. – С. 484-493 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://economyandsociety.in.ua/journals/16_ukr/74.pdf

81. Сороківська О. А. Інформаційна безпека підприємства: нові загрози та перспективи // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 2. – С. 32-36 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2010_2_2/pdf/032-035.pdf

82. Статистичний щорічник України за 2022 рік / за редакцією І. Вернера. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://stat.gov.ua/sites/default/files/2024-02/Збірник%20Статистичний%20щорічник%20України%202022%20рік.pdf>

83. ТДВ «Терезине» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://milkua.info/uk/post/tdv-terezine>

84. Україна: сільське господарство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vue.gov.ua/>

85. Українська бібліотечна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ube.nlu.org.ua/article/>

86. Федулова Л. І. Бізнес- менеджмент : навч. посіб. – К. : МАУП, 2007. – 632 с.

87. Фостолович В. А. Інформаційно-аналітична база в інтегрованій системі управління підприємством. Проблеми економічного, облікового, контрольного і аналітичного забезпечення управління підприємством : матеріали ІІ Всеукраїнської

наук.- практич. конф. молод. учених від 8 грудня 2016 року. – Вінниця : «Едельвейс і К», 2016. – С.179-181.

88. Фурашев В. М. Сутність та визначення понять «інформація», «носій інформації» // Інформація і право. – 2015. – № 2. – С. 45-46.

89. Хміль Ф. І. Основи менеджменту : підручник. – К. : Академвидав, 2005. – 608 с.

90. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

91. Шевчук М. О. До питання генези поняття інформаційної безпеки як складової національної безпеки // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2023. – Випуск 78: частина 2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/285994/280058>

92. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : підручник. – К. : КНЕУ, 2004. – 699 с.

93. Шутько Т. І. Технологічні інновації та їх місце в агробізнесі // Агросвіт. – 2023. – № 18. – С. 73-78 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///D:/%D0%97%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F/A+18-2023_St9.pdf

94. Щокін Г. В. Менеджмент : навч. посіб. – К. : МАУП, 2007. – 816 с.

95. Щокін Г. В. Менеджмент : понятійно-термінол. слов. – К. : МАУП, 2007. – 744 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців

Найменування юридичної особи, у тому числі скорочене (за наявності)	ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТЕРЕЗИНЕ" (ТДВ "ТЕРЕЗИНЕ")
Організаційно-правова форма	ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
Назва юридичної особи	"ТЕРЕЗИНЕ"
Ідентифікаційний код юридичної особи	05407982
Дата реєстрації	23.12.1991р.
Місцезнаходження юридичної особи	Україна, 09133, Київська обл., Білоцерківський р-н, селище міського типу Терезине, ВУЛИЦЯ ПЕРШОТРАВНЕВА, будинок 2
Розмір статутного капіталу	Розмір : 32 500 000,00 грн.
Перелік засновників (учасників) юридичної особи:	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЕЛІТА", Код ЄДРПОУ:13730964, резидентство: Україна, Місцезнаходження: Україна, 09133, Київська обл., Білоцерківський р-н, селище міського типу Терезине, ВУЛИЦЯ ПЕРШОТРАВНЕВА, будинок 2, Розмір частки засновника (учасника): 7761172,31. КУДЛАЙ ДМИТРО ІВАНОВИЧ, громадянство: Україна, Місцезнаходження: Україна, 09133, Київська обл., Білоцерківський р-н, селище міського типу Терезине(з), вул.Героїв України, будинок 3а, Розмір частки засновника (учасника): 2087036,86. КУДЛАЙ ІВАН МИКОЛАЙОВИЧ, громадянство: Україна, Місцезнаходження: Україна, 09133, Київська обл., Білоцерківський р-н, селище міського типу Терезине(з), вул.Героїв України, будинок 3, квартира 1, Розмір частки засновника (учасника): 10772727,60. КУДЛАЙ НАДІЯ ДМИТРІВНА, громадянство: Україна,

	Місцезнаходження: Україна, 09133, Київська обл., Білоцерківський р-н, селище міського типу Терезине(з), вул.Героїв України, будинок 3, квартира 1, Розмір частки засновника (учасника): 3262003,04. Долід Станіслав Васильович, громадянство: Україна, Місцезнаходження: Україна, 09132, Київська обл., Білоцерківський р-н, село Вільна Тарасівка, вул.Перемоги, будинок 24, квартира 1, Розмір частки засновника (учасника): 8207060,19. Власенко Олег Григорович, громадянство: Україна, Місцезнаходження: Україна, 09100, Київська обл., Білоцерківський р-н, місто Біла Церква, вул.Героїв Чорнобиля, будинок 5/2, квартира 44, Розмір частки засновника (учасника): 260000,00. Куліцька Таїса Володимирівна, громадянство: Україна, Місцезнаходження: Україна, 09133, Київська обл., Білоцерківський р-н, селище міського типу Терезине(з), вул.Київська, будинок 5, квартира 11, Розмір частки засновника (учасника): 100000,00. Бондар Марія Вікторівна, громадянство: Україна, Місцезнаходження: Україна, 09133, Київська обл., Білоцерківський р-н, селище міського типу Терезине(з), вул.Шевченка, будинок 22, Розмір частки засновника (учасника): 50000,00
Відомості про структуру власності юридичної особи	дата: 12.12.2023, номер: 12/12-23, ПІБ підписанта: Кудлай Дмитро Іванович, тип підписанта: Керівник
Інформація про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), країна громадянства, місце проживання, тип бенефіціарного володіння, відсоток частки статутного капіталу або відсоток права голосу, інший характер та міра впливу, або	Долід Станіслав Васильович, громадянство: Україна, Україна, 09132, Київська обл., Білоцерківський р-н, село Вільна Тарасівка, вул.Перемоги, будинок 24, квартира 1. Тип бенефіціарного володіння: Прямий вирішальний вплив

інформація про відсутність кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи	Відсоток частки статутного капіталу або відсоток права голосу: 25.25 КУДЛАЙ НАДІЯ ДМИТРІВНА, громадянство: Україна, Україна, 09133, Київська обл., Білоцерківський р-н, селище міського типу Терезине(з), вул.Героїв України, будинок 3, квартира 1. Тип бенефіціарного володіння: Непрямий вирішальний вплив Відсоток частки статутного капіталу або відсоток права голосу (непрямий вплив): 10.04 КУДЛАЙ ІВАН МИКОЛАЙОВИЧ, громадянство: Україна, Україна, 09133, Київська обл., Білоцерківський р-н, селище міського типу Терезине(з), вул.Героїв України, будинок 3, квартира 1. Тип бенефіціарного володіння: Прямий вирішальний вплив Відсоток частки статутного капіталу або відсоток права голосу: 33.15
Види діяльності	01.41 Розведення великої рогатої худоби молочних порід (основний) 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур 01.24 Вирощування зерняткових і кісточкових фруктів 01.25 Вирощування ягід, горіхів, інших плодових дерев і чагарників 01.28 Вирощування пряних, ароматичних і лікарських культур 01.30 Відтворення рослин 01.50 Змішане сільське господарство 01.61 Допоміжна діяльність у рослинництві 01.62 Допоміжна діяльність у тваринництві 10.11 Виробництво м'яса 10.39 Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів 10.51 Перероблення молока, виробництво масла та сиру 10.61 Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості 10.85 Виробництво готової їжі та страв 10.89 Виробництво інших харчових продуктів, н.в.і.у. 10.91 Виробництво готових кормів для тварин,

	що утримуються на фермах 46.21 Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин 46.23 Оптова торгівля живими тваринами 46.31 Оптова торгівля фруктами й овочами 77.31 Надання в оренду сільськогосподарських машин і устаткування 77.32 Надання в оренду будівельних машин і устаткування 77.33 Надання в оренду офісних машин і устаткування, у тому числі комп'ютерів 77.39 Надання в оренду інших машин, устаткування та товарів, н.в.і.у. 47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами 47.81 Роздрібна торгівля з лотків і на ринках харчовими продуктами, напоями та тютюновими виробами 47.89 Роздрібна торгівля з лотків і на ринках іншими товарами 47.99 Інші види роздрібної торгівлі поза магазинами 49.41 Вантажний автомобільний транспорт 56.10 Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування 56.29 Постачання інших готових страв 56.30 Обслуговування напоями 61.10 Діяльність у сфері проводового електрозв'язку 68.10 Купівля та продаж власного нерухомого майна 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна 77.11 Надання в оренду автомобілів і легкових автотранспортних засобів 77.12 Надання в оренду вантажних автомобілів 35.11 Виробництво електроенергії 35.13 Розподілення електроенергії 35.14 Торгівля електроенергією 41.20 Будівництво житлових і нежитлових будівель 01.46 Розведення свиней 10.41 Виробництво олії та тваринних жирів
Відомості про керівника юридичної особи, про інших осіб, які можуть вчиняти дії від імені юридичної	Кудлай Дмитро Іванович - керівник Кудлай Іван Миколайович

особи, у тому числі підписувати договори, подавати документи для державної реєстрації тощо: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дані про наявність обмежень щодо представництва юридичної особи	(Повноваження: Вчиняти дії від імені юридичної особи, у тому числі підписувати договори тощо, Подавати документи для державної реєстрації від імені юридичної особи) – представник Долід Станіслав Васильович (Повноваження: Вчиняти дії від імені юридичної особи, у тому числі підписувати договори тощо, Подавати документи для державної реєстрації від імені юридичної особи) - представник Криворот Євгеній Петрович (Повноваження: Вчиняти дії від імені юридичної особи, у тому числі підписувати договори тощо) - представник Мельниченко Олександр Петрович (Повноваження: Вчиняти дії від імені юридичної особи, у тому числі підписувати договори тощо) – представник
Дата державної реєстрації, дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі про проведення державної реєстрації юридичної особи, яка утворена в результаті перетворення	Дата державної реєстрації: 23.12.1991, Дата запису: 10.11.2010, Номер запису: 13281450000002693
Дані про відокремлені підрозділи юридичної особи: найменування, ідентифікаційний код, місцезнаходження	ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ "ВІДДІЛЕННЯ "ВІЛЬНА ТАРАСІВКА" ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТЕРЕЗИНЕ", Код ЄДРПОУ ВП:39335785, Місцезнаходження: Україна, 09132, Київська обл., Білоцерківський р-н, село Вільна Тарасівка, ВУЛИЦЯ ПЕРЕМОГИ, будинок 1 А.
Дані про юридичних осіб, правонаступником яких є зареєстрована юридична особа: повне найменування, ідентифікаційний код	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СЕЛЕКЦІЙНИЙ ЦЕНТР СВИНАРСТВА", Код ЄДРПОУ:37122545
Місцезнаходження реєстраційної справи	Білоцерківська районна державна адміністрація

Додаток Б

Товариство з додатковою відповідальністю «Терезине»

Ліцензії на здійснення господарської діяльності

№ з/п	№ ліцензії, строк дії	Діяльність	Статус	Ліцензіар
1	0320.21.32 Дія: з 07.05.2021р. по 07.05.2026р.	1. роботи в діючих електроустановках і на кабельних лініях напругою понад 1000 В, в зонах дії струму високої частоти, 2. монтаж, демонтаж, налагодження, ремонт, технічне обслуговування, реконструкція машин, механізмів, устаткування підвищеної безпеки, а саме: - устаткування напругою понад 1000 В.	Чинна	Держгірпромнагляд України, Територіальне управління по Київській області і м. Києва. Реєстр дозволів на виконання робіт підвищеної безпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної безпеки
2	0321.21.32 дія з 04.05.2021р. по 07.05.2026р.	Експлуатація машин, механізмів, устаткування: Електричне устаткування електричних станцій та мереж, технологічне електрообладнання напругою понад 1000 В	Чинна	Держгірпромнагляд України, Територіальне управління по Київській області і м. Києва. Реєстр дозволів на виконання робіт підвищеної безпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної безпеки
3	0272.15.32 Дія: з 09.02.2015 р.	Експлуатація машин, механізмів, устаткування: Парові і водогрійні котли теплопродуктивністю понад 0,1 МВт	Чинна	Держгірпромнагляд України, Територіальне управління по Київській області і м. Києва. Реєстр дозволів на виконання робіт підвищеної безпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної безпеки
	3500.13.32 Дія: з 02.12.2022р.	Міжнародні та внутрішні перевезення вантажів вантажними автомобілями (крім перевезення небезпечних вантажів та небезпечних відходів).	Чинна	Державна служба України з безпеки на транспорті Реєстр ліцензій Укртрансбезпеки

Додаток В

Фінансова звітність
малого підприємства

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство ТДВ «Терезине»
Територіяза ЄДРПОУ
за КАТОТТГ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ

2022	01	01
05407982		
01.41.		

Організаційно-правова форма господарювання

Товариство з додатковою
відповідальністюВид економічної діяльності Розведення великої рогатої
худоби молочних порід

Середня кількість працівників, 170 осіб

Одиниця виміру:

тис.грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон Україна, Україна, 09133, Київська обл.,
Білоцерківський р-н, селище міського типу Терезине,
вулиця Першотравнева, будинок 2

1. Баланс

на 31.12. 2021 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи	1000		
Нематеріальні активи	1000	3432,00	3768,00
Первісна вартість	1001	3582,00	3940,00
Накопичена амортизація	1002	(150,00)	(172,00)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	164552,00	151327,00
первісна вартість	1011	296842,00	296842,00
знос	1012	(132290,00)	(145515,00)
Довгострокові біологічні активи	1020	23230,00	24151,00
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	191214,0	179246,00
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	62000,00	60198,00
Виробничі запаси	1101	4200,00	5749,00
Незавершене виробництво	1102	1920,00	2342,00
Готова продукція	1103	55880,00	52107,00
Товари	1104		

Поточні біологічні активи	1110	38210,00	36385,00
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	61573,00	65844,00
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	1130		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	280,00	347,00
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	1200,00	1352,00
Готівка	1166	4,00	2,00
Рахунки в банках	1167	1196,00	1350,00
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	163263,00	164126,00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	354477,00	343372,00

Пасив	Код рядка	На початок звітної року	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3607,00	3607,00
Внески до незареєстрованого (статутного) капіталу	1401		
Капітал у дооцінках	1405		11,00
Додатковий капітал	1410	11200,00	33423,00
Резервний капітал	1415	1341,00	1341,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	263830,00	288294,00
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	279978,00	326676,00
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	30376,00	4570,00
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610		
довгостроковими зобов'язаннями			
товари, роботи, послуги	1615	38371,00	2493,00
розрахунками з бюджетом	1620	4120,00	3353,00

у тому числі з податку на прибуток	1621	648,00	0,0
розрахунками зі страхування	1625	211,00	211,00
розрахунками з оплати праці	1630	773,00	698,00
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		5371,00
Усього за розділом III	1695	74499,00	16696,00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	354477,00	343372,00

2. Звіт про фінансові результати за рік 2021 р.

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	234177,00	201351,00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(202634,00)	(171051,00)
Валовий прибуток	2090	31543,00	30300,00
Інші операційні доходи	2120	9353,00	
Адміністративні витрати	2130	9978,00	8300,00
Витрати на збут	2150	775,00	
Інші операційні витрати	2180	(5632,00)	()
Фінансовий результат від операційної діяльності	2190	24511,00	22000,00
Інші доходи	2240	8028,00	
Фінансові витрати	2250	(264, 00)	
Інші витрати	2270	(7811,00)	()
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	24464,00	22000
Податок на прибуток	2300	()	()
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	24464,00	22000

Керівник

(підпис)

(Д.І. Кудлай)

Головний бухгалтер

(підпис)

(А.П.Радевич)

Додаток Г

Фінансова звітність
малого підприємства

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство ТДВ «Терезине»
Територіяза ЄДРПОУ
за КАТОТТГ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ

2023	01	01
05407982		
01.41.		

Організаційно-правова форма господарювання
Товариство з додатковою
відповідальністюВид економічної діяльності Розведення великої рогатої
худоби молочних порід

Середня кількість працівників, 156 осіб

Одиниця виміру:

тис.грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон Україна, Україна, 09133, Київська обл.,
Білоцерківський р-н, селище міського типу Терезине,
вулиця Першотравнева, будинок 21. Баланс
на 31.12. 2022 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи	1000		
Нематеріальні активи	1000	3768,00	3703,00
Первісна вартість	1001	3940,00	4024,00
Накопичена амортизація	1002	(172,00)	(321,00)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	151327,00	135908,00
первісна вартість	1011	296842,00	334019,00
знос	1012	(145515,00)	(198111,00)
Довгострокові біологічні активи	1020	24151,00	26916,00
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	179246,00	166527,00
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	60198,00	97209,00
Виробничі запаси	1101	5749,00	11083,00
Незавершене виробництво	1102	2342,00	6248,00
Готова продукція	1103	52107,00	78411,00
Товари	1104		1467,00

Поточні біологічні активи	1110	36385,00	52104,00
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	65844,00	28860,00
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	1130		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		47,00
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	347,00	90,00
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	1352,00	13310,00
Готівка	1166	2,00	1,00
Рахунки в банках	1167	1350,00	13309,00
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	164126,00	191620,00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	343372,00	358147,00

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3607,00	31600,00
Внески до незареєстрованого (статутного) капіталу	1401		8055,00
Капітал у дооцінках	1405	11,00	
Додатковий капітал	1410	33423,00	33423,00
Резервний капітал	1415	1341,00	1341,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	288294,00	279630,00
Неоплачений капітал	1425	()	
Усього за розділом I	1495	326676,00	345994,00
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	4570,00	
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610		
довгостроковими зобов'язаннями			
товари, роботи, послуги	1615	2493,00	7979,00
розрахунками з бюджетом	1620	3353,00	471,00

у тому числі з податку на прибуток	1621	0,0	
розрахунками зі страхування	1625	211,00	206,00
розрахунками з оплати праці	1630	698,00	705,00
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	5371,00	2792,00
Усього за розділом III	1695	16696,00	12153,00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	343372,00	358147,00

2. Звіт про фінансові результати за рік 2022 р.

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	200686,00	234177,00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(198113,00)	(202634,00)
Валовий прибуток	2090	2573,00	31543,00
Інші операційні доходи	2120	2011,00	9353,00
Адміністративні витрати	2130	(9050,00)	(9978,00)
Витрати на збут	2150	(1241,00)	(775,00)
Інші операційні витрати	2180	(1212,00)	(5632,00)
Фінансовий результат від операційної діяльності	2190	(6919,00)	24511,00
Інші доходи	2240	25339,00	8028,00
Фінансові витрати	2250	(536,00)	(264, 00)
Інші витрати	2270	(26537,00)	(7811,00)
Фінансовий результат до оподаткування	2290	(8653,00)	24464,00
Податок на прибуток	2300		()
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(8653,00)	24464,00

Керівник

(підпис)

(Д.І. Кудлай)

Головний бухгалтер

(підпис)

(А.П.Радевич)

Додаток Д

Фінансова звітність
малого підприємства

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство ТДВ «Терезине»
Територіяза ЄДРПОУ
за КАТОТТГ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ

2024	01	01
05407982		
01.41.		

Організаційно-правова форма господарювання
Товариство з додатковою
відповідальністюВид економічної діяльності Розведення великої рогатої
худоби молочних порід

Середня кількість працівників, 226 осіб

Одиниця виміру:

тис.грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон Україна, Україна, 09133, Київська обл.,
Білоцерківський р-н, селище міського типу Терезине,
вулиця Першотравнева, будинок 21. Баланс
на 31.12. 2023 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи	1000		
Нематеріальні активи	1000	3703,00	3487,00
Первісна вартість	1001	4024,00	4116,00
Накопичена амортизація	1002	(321,00)	(629,00)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		24697,00
Основні засоби:	1010	135908,00	217292,00
первісна вартість	1011	334019,00	499071,00
знос	1012	(198111,00)	(281779,00)
Довгострокові біологічні активи	1020	26916,00	40066,00
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	166527,00	285542,00
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	97209,00	131286,00
Виробничі запаси	1101	11083,00	9192,00
Незавершене виробництво	1102	6248,00	10564,00
Готова продукція	1103	78411,00	82967,00
Товари	1104	1467,00	28563,00

Поточні біологічні активи	1110	52104,00	87121,00
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	28860,00	34452,00
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	1130		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	47,00	72,00
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	90,00	61418,00
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	13310,00	11857,00
Готівка	1166	1,00	1,00
Рахунки в банках	1167	13309,00	11856,00
Витрати майбутніх періодів	1170		15,00
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	191620,00	326221,00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	358147,00	611763,00

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	31600,00	32500,00
Внески до незареєстрованого (статутного) капіталу	1401	8055,00	
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	33423,00	33423,00
Резервний капітал	1415	1341,00	1341,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	279630,00	438709,00
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	345994,00	505973,00
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610		
довгостроковими зобов'язаннями			
товари, роботи, послуги	1615	7979,00	78448,00
розрахунками з бюджетом	1620	471,00	1096,00

у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	206,00	453,00
розрахунками з оплати праці	1630	705,00	1714,00
За розрахунками з учасниками	1640		79,00
Доходи майбутніх періодів	1665		5211,00
Інші поточні зобов'язання	1690	2792,00	18789,00
Усього за розділом III	1695	12153,00	105790,00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	358147,00	611763,00

2. Звіт про фінансові результати за рік 2023 р.

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	373688,00	200686,00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(316342,00)	(198113,00)
Валовий прибуток	2090	57346,00	2573,00
Інші операційні доходи	2120	20007,00	2011,00
Адміністративні витрати	2130	(15 689,00)	(9050,00)
Витрати на збут	2150	(7 996,00)	(1241,00)
Інші операційні витрати	2180	(6 956,00)	(1212,00)
Фінансовий результат від операційної діяльності	2190	46712,00	(6919,00)
Інші фінансові доходи	2220	820,00	
Інші доходи	2240	4337,00	25339,00
Фінансові витрати	2250	(1,00)	(536,00)
Інші витрати	2270	()	(26537,00)
Фінансовий результат до оподаткування	2290	51868,00	(8653,00)
Податок на прибуток	2300		
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	51868,00	(8653,00)

Керівник

(підпис)

(Д.І. Кудлай)

Головний бухгалтер

(підпис)

(А.П. Радевич)

